ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ 'Αριθμὸς 12 — Ἐν Κων[πόλει, ΣΑΒΒΑΤΟΝ 4 'Απριλίου 1909

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ | Ἕκαστον φύλλον παράδες 20 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΚΕΦΑΛΗ

Ο "ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ"

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

Γραφεῖα: Κουρσοὺμ χάν, ἀριθμ. 3.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐτησία	ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ.	30
»	» ταῖς Ἐπαρχίαις.	»	40
»	» τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ.	10

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἀξιότιμοι κ. κ. συνδρομηταί μας ἵνα μᾶς ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἴτε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, εἴτε εἰς ὀθωμανικὰ γραμματόσημα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Πεννιές.—Ἀστερίου, **Τὸ Φερίκιοϊ ἀνέκαθεν ἑλληνικόν.**— *Ἀκροθαλασσίτου,* **Ἔρημος** *(ποίημα). — Λ. Χριστοφορίδου,* **Ἀπίστευτον.**—*Ἡρ. Γ. Πίντζα,* **Ἡ πεταλοῦδα** *(ποίημα).— Λ. Λυμπουσάκη,* **Οἱ ἀλυσσίδες τοῦ καταδίκου.**—*Ν. Χάρη,* **Διὰ τὴν χειραφέτησιν παρακαλῶ . . .** — *Ἀπαντήσεις εἰς τὴν ἐρώτησίν μας:* **Ἐμπεδοκλέους, Ποῖος ὁ καλήτερος Ἕλλην διηγηματογράφος.**—*Ν. Ἀμουργιανοῦ,* **Ἡ λαλιὰ τοῦ πετεινοῦ** *(ποίημα).—Ὁμηρικοῦ,* **Χρονογράφημα.**—*Γρ. Ξενοπούλου,* **Μαργαρίτα Στέφα. — Διάφορα, Ὀλιγόστιχα, Ἀστεῖα, Αἰνίγματα, Ἀλληλογραφία, Εἰκών, Γελοιογραφίαι**

ΠΕΝΝΙΕΣ

*** Ἡ δημιουργηθεῖσα κατάστασις κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἀπέδειξε περιτράνως ὅτι τὸ ἔθνος καὶ ὁ στρατὸς δὲν ἐπεδοκίμαζε τὴν πολιτείαν καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νεοτουρκικοῦ Κομιτάτου. Ὁ ἑλληνικὸς τύπος καὶ μέγα μέρος τοῦ τουρκικοῦ ἀπὸ πολλοῦ ὑπέδειξαν τὴν σκολιὰν ὁδόν, ἣν εἶχε λάβει. Ἐγνώσθη ὅτι αἱ ἐπαγγελίαι του κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συντάγματος περὶ ἀδελφοποιήσεως τῶν διαφόρων ἐθνῶν, τῶν ἀποτελούντων τὸν πληθυσμὸν τῆς ἀπεράντου ταύτης χώρας, περὶ ἰσότητος κτλ. ἦσαν ὡραῖοι λόγοι, οἵτινες ἐξεφέροντο πρὸς σαγήνευσιν τοῦ πλήθους. Ἡ μετέπειτα πολιτεία του, πολιτεία ἀσφαλῶς ὁδηγοῦσα τὸ κράτος εἰς τὸν ὄλεθρον, διεκρίθη διὰ τὴν τάσιν τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ διαιρέσῃ τοὺς διαφόρους λαοὺς εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡγεμὼν αὐτῶν νὰ εἶναι πάντοτε ἡ τουρκικὴ μερίς. Διεκρίθη ἐπίσης διὰ τὴν ἀκαταλόγιστον προσπάθειάν του νὰ ἁρμοσθῇ πρὸς τὸ κρατοῦν στοιχεῖον μὲ κάθε μέσον θεμιτὸν ἢ ἀθέμιτον καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ ἔθνη καὶ τὰς φυλάς, τὰ ὁποῖα ἔχουν στερεὰς ἰδέας καὶ εὐκλεεῖς παραδόσεις καὶ ἱστορίας χιλιάδων ἐτῶν. Ἐκτὸς τούτων τὸ ἔθνος ἐτάραξε καὶ ὁ ἐγωιστικὸς τρόπος του, ἡ ἰδιοτέλεια μερικῶν τῶν μελῶν του, τῶν ὁποίων αἱ ἐνέργειαι κάθε ἄλλο ἐδείκνυον ἢ αἰσθήματα πατριωτικά.

*** Δὲν δύναταί τις παρὰ νὰ θαυμάσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὸν στρατόν μας, ὁ ὁποῖος ἐπέδειξε παραδειγματικὴν φρόνησιν, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο χεὶρ κινουμένη, ἀλλὰ συνείδησις, γνωρίζουσα τὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος καὶ ἐνεργοῦσα λελογισμένως καὶ μὲ βῆμα σημειωτὸν πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν κακῶς ἐόντων. Οἱ κυνηγοὶ μὲ τὸ ὡραῖόν των ἀνάστημα διήρχοντο κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀνωμαλίας, τῆς ταραχῆς, τοῦ γενικοῦ πανικοῦ, τὰς ὁδοὺς μὲ πλήρη τάξιν, ἀπήντων εὐπροσηγόρως εἰς τοὺς ἐρωτῶντας αὐτοὺς περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὡς πεπειραμένοι πολιτικοί ὡς καλοὶ γνῶσται τῶν ἐπαπειλούντων τὴν κοινὴν πατρίδα κινδύνων. Ἠλπίζοντο τὴν ὑπερτράνειαν ὅτι τὸ κίνημά των ἦτο πατριωτικόν, ἦτο ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ συντάγματος, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Κομιτάτου ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ ὑποχωρήσῃ ἵνα ἀρήσῃ τόπον ἢ εἰς τὴν ἀπολυταρχίαν, ἢ εἰς ἕνα αἰρνίδιον διαμελισμὸν τῆς πατρίδος. Εἰς τοὺς κυνηγοὺς καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸν στρατόν, ὅστις διὰ τοῦ κινήματος τῆς τρίτης ἀπήλλαξε τὴν χώραν ἴσως ἰσοβαστάτων γεγονότων, δὲν δύναταί τις παρὰ νὰ ἀποστείνῃ θερμὰ συγχαρητήρια.

*** Καὶ ὅμως ἀνάγκη οἱ ἥρωες αὐτοί, οἵτινες ἦσαν ἕτοιμοι χάριν τῆς πατρίδος νὰ χύσωσι καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός των, νὰ παύσουν πλέον τὴν διὰ πυροβολισμῶν ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς των διὰ τὴν νέαν κατάστασιν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τῶν πολιτῶν, τοὺς ὁποίους ταράσσουν αἱ διάφοροι ἀνυπόστατοι φῆμαι, αἵτινες διατρέχουν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν πόλιν μας. Εἰς πυροβολισμὸς κατόπιν μιᾶς τοιαύτης φήμης προξενεῖ πανικόν, κλεισιμον τῶν καταστημάτων καὶ συνωστισμὸν τοιοῦτον, διὰ τοῦ ὁποίου εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ συμβοῦν καὶ συστυχήματα. Πρέπει ἐξάπαντος νὰ ἀφεθῇ ἥσυχον τὸ νέον ὑπουργεῖον, ὅπως ἐπιτελέσῃ τὰ καθήκοντά του πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς γενικῆς ἡσυχίας ἐν τῷ κράτει καὶ πρὸς διευθέτησιν τῶν ἐξωτερικῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων.

*** Ὁ φόνος τοῦ ἱλάρχου Ρωμύλου Σπαθάρη συνεκίνησεν ἅπαν τὸ ὁμογενὲς δημόσιον.. Εἰς τὴν συνείδησιν καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ξένων ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἄνθρωπος τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον τὸν ἠνάγκασε, παρὰ τὰς ἀρχάς του ἴσως, νὰ βῇ ἐναντίον τῶν στασιασάντων στρατιωτῶν ἐν Σουλτὰν Ἀχμέτ. Αἰωνία του ἡ μνήμη!

*** Τὴν παρελθοῦσαν τρίτην ἐξεδόθη ὑπό τινος παράρτημα φέρον τὸ ὄνομα τοῦ «Ἐπικαίρου». Δηλοῦμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὅτι ὁ «Ἐπίκαιρος» οὐδέποτε μέχρι σήμερον ἐξέδωκε παράρτημα. Εἰς τὸ μέλλον ἴσως ἐκδώσῃ, δὲν θὰ ἔχῃ ὅμως σκοπὸν τὴν δεκαρολογίαν, ἀλλὰ τὴν διαφώτισιν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῆς ἑκάστοτε καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

*** Ἀπὸ χθὲς ἕως σήμερον διαδίδονται διάφοροι φῆμαι ἀνὰ τὴν πόλιν, προερχόμεναι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, αἵτινες ὅμως δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν ἀληθῆ κατάστασιν πραγμάτων καὶ αἵτινες ἀνεγράφησαν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐγχωρίου τύπου. Αἱ ἀνυπόστατοι αὗται φῆμαι παριστάνουν ταραχὰς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἕνεκα τούτων βομβαρδισμὸν τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ στόλου μετ' ἀποβάσεως πεζοναυτῶν. Ἐπίσης σήμερον τὴν πρωΐαν διεδόθη ὅτι τουρκικὸς στρατὸς ἐκ Μακεδονίας, συμποσούμενος εἰς πέντε χιλιάδας ἔφθασε μέχρι Μετζῶν. Καὶ ἡ φήμη αὕτη εἶναι ἁπλῆ φήμη.

*** Ἡ τάξις εἰς τὴν πόλιν ἀποκατέστη. Ὁ στρατὸς ἐπανελθὼν εἰς τοὺς στρατῶνάς του ἐπεδόθη ὡς καὶ πρότερον εἰς τὰ καθημερινὰ γυμνάσματά του, ἥσυχος πλέον ἰδὼν πραγματουμένους τοὺς πόθους του.

ΤΟ ΦΕΡΙΚΙΟΪ

ΑΝΕΚΑΘΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

Τί ζητοῦν τὰ «Βουλγάρικα;

(Ἐπιστημονικὴ ἀπόδειξις).

Ἐλέχθη ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία διὰ νὰ στερεοποιηθῇ ἐν Φερίκιοϊ ἐδικαιολογήθη ἀπέναντι τῆς Πύλης προφασισθεῖσα ἐπὶ τοῦ πράγματος ὅτι ἐκεῖ ὑπάρχει ἢ ὑπῆρχε βουλγαρικὸς συνοικισμός, ἐξ οὗ ἡ ἀνύπαρκτος καὶ ὑπὸ ταύτης πλαστὴ προσωνυμία τῆς σήμερον, ὡς ἰσχυρίζεται, «***Βουλγάρικα***».

Ἀλλ' ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀνυπαρξίαν καὶ τὴν σαθρότητα τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας διὰ πραγμάτων, ἁπτῶν καὶ τὴν σήμερον, θ' ἀποδείξωμεν κατωτέρω, καὶ ἂς φροντίσωσι δεόντως οἱ ἐνταῦθα ἄρχοντες τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὅπως καταριφθῇ ἐγκαίρως καὶ οὗτος ὁ ἱσπανικὸς πύργος τῶν βουλγαρικῶν ἐπιχειρημάτων.

Εἰς τὸν μόνον ὀρθόδοξον ναὸν τοῦ συνοικισμοῦ ἐκείνου,— μὴ ὑπολογιζομένης τῆς νεωτάτης καὶ ἐξ ἐπίτηδες πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν βουλγαρικῶν σχεδίων ἀνεγερθείσης ρωσικῆς ἐκκλησίας, — εἰς τὴν μόνην ὑπάρχουσαν ἐκεῖ ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἀπὸ ὀλιγώτερον τῶν 50 ἐτῶν ἀνεγερθεῖσαν, σώζονται ἀντικείμενά τινα, ἀρχαιολογικὴν καὶ ἐπιστημονικῶς ἐθνολογικὴν πλέον ἔχοντα ἀξίαν, τὰ κατωτέρω:

α'. *Εἰκὼν τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου μὲ τὴν ἐπιγραφήν:*

Οικῶν πανγκαλος αυτη αΓιου Ελευθεριου ανιστοριθει δαπανη καὶ ἔξωδων τῶν ευσεβων χριστηανῶν σκλάβων τῶν νισεωτῶν εἰς μνημόσινον καὶ ψυχικὴν σωΤηριαν 1806

Κατὰ τὴν παράδοσιν δὲ αὕτη ἐγράφη τῇ δαπάνῃ τῶν ἐν «Ταρσανᾷ» φυλακισμένων, οἵτινες εἶναι γνωστὸν πόσῳ ὡς ἐλευθερωτὴν των τιμῶσι τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον, καὶ ἀφιερώθη εἰς τὸν ναόν.

β'. *Εἰκὼν τοῦ ἁγίου Γερασίμου μὲ τὴν ἐπιγραφήν:*

Αὕτη ἡ εἰκὼν ἀφιερώθη εἰς τὰ 1824 ὑπὸ τῶν ἑπτανησίων Θεοδόρου Γεωργίου Δημητρίου Ἰωάννου Ἀθανασίου Γερασίμου Ἀντωνίου καὶ Διονισίου μετὰ ταῦτα δὲ ἐπισκευάσθη εἰς τὰ 1888 ὑπὸ τῆς δούλης [τοῦ Θεοῦ Πελαγίας Μερσινίας εἰς μνημόσινον αἰώνιον.

Προφανῶς δὲ εἰς τὸν ναὸν ἀφιερώθη καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη.

Ἀλλὰ καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ οὐχὶ βεβαίως εἰς τὸν ἤδη ὑπάρχοντα ναὸν ἦσαν ἀφιερωμέναι, διότι τούτου ἡ χρονολογία τῆς ἀνεγέρσεως μόλις εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ζ' δεκαετηρίδος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἀνάγεται (1862) ἐνῷ αἱ εἰκόνες εἶναι κατὰ 40 καὶ κατὰ 60 περίπου ἔτη προγενέστεραι.

Ἐκ τούτου ἄρα προδήλως προκύπτει ὅτι ἐνταῦθα ἐπὶ τόπου ὑπῆρχε καὶ πρὸ τοῦ σημερινοῦ ναοῦ ἕτερος ναός, ἀναμφιβόλως ταπεινότερος, καὶ ξηλόκτιστος ἴσως, ἔστω, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατεδαφισθέντος ἀνηγέρθη εἶτα μεγαλείτερος καὶ ἀξιοπρεπέστερος ὁ ἤδη ὑπάρχων.

Καὶ ὁ πρῶτος δ' ἐκεῖνος ταπεινὸς ναός, ὅπως καὶ ὁ σήμερον, ἦτο, ἄνευ καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀμφιβολίας, ἑλληνικός, διότι, ὡς εἰς τοιοῦτον, ἀνετέθησαν αἱ δύο διασωθεῖσαι — τίς οἶδεν, ἐκ γενικῆς ἴσως πυρκαϊᾶς — εἰκόνες.

γ'. *Τριγωνικὸς 13κηροστάτης εἰκονογραφημένος ἔνθεν κακεῖθεν, μὲ τὴν ἐπιγραφήν:*

Καὶ τόδε σὺν τοῦ Σταυροῦ καὶ Φανῶν Τῆς ἀδελφότητος τῆς ἁγίας Τριάδος 1865

Ἀνετέθη ἤδη εἰς τὸν νεοεγερθέντα ναόν, τὸν σήμερον ὑπάρχοντα.

δ'. *Εἰκὼν τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἐντὸς περιεφραγμένου μέρους δι' ὑέλων, ἔνθα φυλάσσεται ἡ ἁγία κοιωνία, ἐν τῷ ἱερῷ, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν μονοστίχως, κεφαλαίοις γράμμασιν:*

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΩΝ ΚΙΡΙΩΝ ΕΝ ΦΕΡΙΚΙΟΙ ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΙΝΟΝ ΑΙΩΝΙΟΝ — ΕΤ. 1886 ΜΑΙΟΥ 10.

Παλαιὰ Σωματεῖα. *Ἀπεδείξαμεν προηγουμένως τὴν ἐν Φερίκιοϊ ὕπαρξιν ἑλληνικοῦ ναοῦ πρὸ τοῦ σημερινοῦ, ὅστις διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὤφειλε νὰ ἦτο κατρκημένον τὸ μέρος ὑπὸ ἑλληνικοῦ ἐπίσης πληθυσμοῦ.*

Ἀλλ' ὁ βέβαιος καὶ πραγματικὸς οὗτος ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ὄχι μόνον ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν, ἀλλὰ καὶ προηγμένος εἰς πολιτισμὸν καὶ ἀνάπτυξιν ὑπῆρχε πρὸ μακροῦ, ὥστε νὰ ἔχῃ καὶ σωματεῖα.

Πρῶτον τοιοῦτον ἀπὸ τοῦ 1865 τοὐλάχιστον—διότι πρὸ τούτου χρονολογία ὑπάρξεως δὲν διεσώθη—γνωρίζομεν ἐκ τῆς γ' ἐπιγραφῆς τὸ ἀνδρικὸν τῆς «Ἁγίας Τριάδος», ὅπερ καὶ εἶχε κατασκευάσῃ ὑπὲρ τοῦ νεοδμήτου τότε ναοῦ τὸν σταυρόν, τοὺς φανοὺς καὶ τὸν κηροστάτην τοῦτον.

Δεύτερον δὲ σωματεῖον, καὶ δὴ ***κυριῶν,*** *γυναικεῖον, εἶναι γνωστὸν κατὰ τὴν δ' ἐπιγραφὴν ἀπὸ τοῦ 1886—τίς οἶδε δὲ καὶ πόσῳ πρότερον—ὁπότε καὶ ἀνέθηκε τὴν εἰκόνα ταύτην τοῦ ἱεροῦ.*

Ὅθεν ὁ ἤδη ὑπάρχων ἐν Φερίκιοϊ «Ἑλληνικὸς σύλλογος ὁ Σωκράτης» δὲν δύναται νὰ ᾖ ἢ ἀνασύστασις τῆς πρὸ 50ετίας ὑπαρχούσης ἑλληνικῆς ἀδελφότητες «Ἁγίας Τριάδος», εἰς ἣν καὶ γενικῶς πρέπει ν' ἀναχθῇ καὶ κατὰ τύπους ὁ σημερινός, παραλαμβάνων μάλιστα ἐν τοῖς ἀρχείοις του τὸν πολύτιμον ἐθνολογικῶς τοῦτον κηροστάτην, καὶ ὡς κειμήλιον μαρτυροῦν ἁπτῶς τὴν ἀνέκαθεν ἑλληνικότητα τοῦ τόπου καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ σωματείου, ἀλλὰ καὶ πρὸς προφύλαξίν του ἀπὸ τυχαίας τινὸς καταστροφῆς, ἂν μὴ καὶ ἐξεπίτηδες ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἐδρευόντων ἐχθρῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ μελέτην εὑρισκομένη «Φιλόπτωχος ἀδελφότης» τῶν σημερινῶν κυριῶν, δὲν ὠφείλει ἢ ἀνα-

σύστασις νὰ ἦναι τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐν δ' ἐπιγραφῇ «Ἀδελφότητος τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν **Κιριῶν**», ἀπὸ τοῦ 1886 λαμβάνουσα τὴν ἀρχήν

*
* *

Ὡς ἀνακεφαλαίωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐξάγομεν τὰ κατωτέρω ἐπιστημονικὰ πορίσματα ἀληθῆ:

α') Ὅτι ἀπὸ πλέον τῆς μιᾶς ἑκατονταετηρίδος ὑπῆρχεν ἐνταῦθα **ἑλληνικὸς συνοικισμός.**

β') Ὅτι οὗτος ἦτο ὁπωσδήποτε πολυάριθμος ὥστε νὰ διατηρῇ ἀπὸ πλέον ἐπίσης τῆς ἑκατονταετηρίδος **ἑλληνικὸν εὐκτήριον οἶκον,** εἰς ὃν κατὰ δύο διακεκριμένας ἐποχὰς ἀφιερώθησαν ἱεραὶ εἰκόνες.

γ') Ὅτι ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τοῦ συνοικισμοῦ ἦτο ὁπωσδήποτε ἐπίσης ἀνεπτυγμένος ὥστε νὰ τὸν βλέπωμεν ἀπὸ δύο περίπου εἰκοσιπενταετηρίδων νὰ συγκεντροῦται εἰς **ἀγαθοεργὸν ἑταιρείαν** ἀρρένων καὶ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑταιρείαν θηλέων.

*
* *

Ἀλλὰ καὶ ὡς γενικὸν συμπέρασμα πάντων τούτων, ἀρνητικῶς πως, ὅτι:

Οὐδαμοῦ τοὐναντίον, εἰς οὐδεμίαν ἐποχὴν πρὸ ἢ μετὰ ὑπάρχει ἴχνος τι προδίδον τὴν ὕπαρξιν ὁμοδόξου τότε ἀλλ' ἀλλοεθνοῦς στοιχείου.

Ὅθεν ὅλως ἀδικαιολόγητος, καὶ ἀναλήθης, καὶ ὑποβολιμαῖος ὁ διδόμενος τίτλος τοῦ συνοικισμοῦ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ὡς «Βουλγάρικα»—πόθεν; πῶς;—ἀφοῦ ἐστηρίχθη καὶ ἡ κράτησις ἐνταῦθα τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρχίας.

Αὐτὰ εἶναι τὰ πορίσματα τῆς ἐξετάσεως τῆς ἀληθείας, τὰ διαψεύδοντα ἀπροκαλύπτως αὐτὰ τὰ προσχήματα τῆς ὑπάρξεως ἐνταῦθα τῆς βουλγαρικῆς ταύτης Ἐξαρχίας.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ

Παρεπιδημῶν ἀντιπρόσωπος «Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας».

ΕΡΗΜΟΣ

Τῶδα τὴ νύχτα στ' ὄνειρό μου,
Μεσ' τὸ σκοτάδι τὸ πυκνό,
Πάνω στὸ μνῆμα τὸ δικό μου
Ἄρχισα μόνος νὰ θρηνῶ.

Ξάφνου χλωμὴ βγῆκ' ἡ σελήνη
Κι' εἶδα μιὰ κόρη λιγερὴ
Ποὖχε κλαμμένη ἐρθῆ κ' ἐκείνη
Νύχτα τὸ μνῆμά μου νὰ βρῇ.

Ξυπνῶ κι' ἀσύντροφος γυρίζω
Στὸν κόσμο μέσα τὸν πικρό,
Ποιὰ νἆνε ἐκείνη δὲ γνωρίζω
Ποὖρθε καὶ μ' ἔκλαψε νεκρό.

Ἀκροθαλασσίτης.

Τί σᾶς ἔκαμα καὶ μ' ἐκόψατε τὸ κεφάλι;

ΑΠΙΣΤΕΥΤΟΝ

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ κανεὶς τὴν σημασίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ζωῆς ἑνὸς ἀτόμου ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ ὡς παράδειγμα τὴν δολοφονίαν τοῦ πρωτομάρτυρος τῆς ἐλευθεροτυπίας Χασὰν Φεχμῆ βέϋ ἀρχισυντάκτου τῆς φιλελευθέρας Σερμπεστή. Εἰς τοὺς μαύρους χρόνους τῆς σκλαβιᾶς οἱ καλλίτεροι πολιτικοὶ τῆς Τουρκίας ἐρρίπτοντο εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν, χωρὶς νὰ τοὺς ἐπιτραπῇ κἂν νὰ στενάξουν κάτω ἀπὸ τὸ δολοφονικὸν ὅπλον.

Ἀπορεῖ κανεὶς καὶ διερωτᾶται πῶς ἡμεῖς οἱ Ἀνατολῖται, οἱ ὁποῖοι ἔχομεν ἐπάνω εἰς τὰ στήθη μας βάρος δουλείας 5 αἰώνων ἐδείξαμεν αὐθορμήτως τόσον ἐνδιαφέρον καὶ ἐξεδηλώσαμεν τοιαύτην ἀγανάκτησιν διὰ τὴν δολοφονίαν ἑνὸς ἀγωνιστοῦ τῆς ἐλευθερίας. Πῶς εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀγανακτήσεως αὐτῆς ἠλεκτρισμένοι ἀπὸ ἕνα βαθὺ καὶ μυστικὸν αἴσθημα συνεκεντρώθημεν πέριξ ἑνὸς αἱμοσταγοῦς νεκροῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ ἐνσάρκωσις κἄθε εὐγενοῦς καὶ ὡραίου ἰδανικοῦ. Ποῖοι; ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἴχομεν τὴν δουλοπρέπειαν κληρονομικήν, στοιχεῖον ἀναπόσπαστον τοῦ ἠθικοῦ μας ὀργανισμοῦ; Μήπως εἶναι αὐταπάτη; μήπως εἶναι στιγμιαία ἔξαψις ἀσθενοῦς διατρέχοντος κρισίμους στιγμάς; μήπως εἶναι ἀναλαμπὰ ψυχορραχοῦντος; ὄχι, ὄχι· μυριάκις ὄχι. Ἕνας Εὐρωπαῖος, ὁ ὁποῖος γεννᾶται μὲ τὴν ἐλευθερίαν, λικνίζεται μὲ αὐτὴν καὶ τὴν ἀναπνέει δι' ὅλων τῶν δυνάμεών του, δὲν θὰ εἶχε ἀκριβεστέραν συνείδησιν αὐτῆς· δὲν θὰ τὴν ἔννοιωθε τόσον βαθειὰ ὅπως τὴν ἔνοιωσαν δεκάδες χιλιάδων κόσμου, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀκόμη

ἐπὶ τοῦ στήθους ζωντανὰ τὰ συντρίμμια τοῦ δεσποτισμοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ μέγας καὶ παράφρων ἐπαναστάτης τῶν ἰδεῶν Rousseau θὰ ἔκραζε τὸ γνωστὸν ἀξίωμά του l'homme nè dans l'eselævage naît esclave.

Τώρα, βέβαια, ἠμπορεῖ ὁ ἀναγνώστης νὰ μοὶ κάμῃ τὴν παρατήρησιν: ὅτι ἡ ἀνθρωπομάζα αὐτὴ ἔδειξε τὰ αἰσθήματά της τὴν ἑπομένην τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συντάγματος ἴσως πολὺ ζωηρότερον. Ἡ ὀρθότης μιᾶς τοιαύτης τόσον φυσικῆς παρατηρήσεως εἶναι φανομενικὴ καὶ ἰδοὺ διατί. Ἡ φρενῖτις ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκυριεύθη ὁ λαὸς τότε, ἦτο ἀπαράλλακτος μὲ τὸ αἴσθημα τῆς ἀνακουφίσεως, τὸ ὁποῖον αἰσθάνεται ἕνας ἀλυσοδεμένος ποῦ ἀπαλάσσεται ἀπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἀλυσίδων.

Τώρα σύσσωμος ἐξεγείρεται ὄχι διότι πιέζεται ὁ ἴδιος, ἀλλὰ διότι πιέζεται ἄλλος· ὅταν δὲ τὰ πλήθη αὐτὰ ἐνδιαφέρονται τόσον ζωηρῶς διὰ τὸν ἄλλον, ἀπόδειξις ὅτι ὑψώνεται τὸ αἴσθημα τῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἐλευθερίας μετατοπίζεται ἀπὸ τὸν κύκλον τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τῆς ἰδιοτελείας εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἠθικῆς. Τότε ἐκυριεύθημεν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ ἀτόμου μας λαμβανομένου ὡς ὕλη, τώρα ἐξηγέρθημεν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἠθικῆς μας ἀξιοπρεπείας. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἓν βῆμα πρὸς τὴν ἀληθινὴν πρόοδον, ἡ ὁποία θὰ ἀναπτυχθῇ ἐπὶ τοῦ αἱματοβαμμένου ἐδάφους τῆς αὐταπαρνησίας καὶ τῆς αὐτοθυσίας.

Εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας νὰ μὴ πληθύνῃ τὸ αἷμα· διότι δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν ὅτι ἡ Πατρίς μας εἶναι Γαλλία καὶ ἠμπορεῖ ὅπως ἐκείνη νὰ κολυμβήσῃ εἰς ποταμοὺς αἱμάτων. Αἱ πολιτικαί μας συνθῆκαι, οἱ ἐξωτερικοὶ κίνδυνοι, ἡ οἰκονομική μας θέσις, ἡ ἐξαιρετικὴ θέσις μας ἐν τῇ ἱστορίᾳ δὲν εἶναι βεβαίως παράγοντες ποῦ ἠμποροῦν νὰ στηρίξουν τὸ βάρος μιᾶς ἐπαναστάσεως. Μία αἱματοχυσία ἠμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ χείμαρρον, ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς παρασύρῃ καὶ θὰ μᾶς κατασυντρίψῃ μέσα εἰς τὴν ἀντίθεσιν τῶν φρονημάτων καὶ τῶν ἰδεῶν τῶν διαφόρων στοιχείων τῆς χώρας μας, τὰ ὁποῖα, ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των, θὰ προσπαθήσουν νὰ πραγματοποιήσουν ὄνειρα πολὺ διάφορα τοῦ ὡραίου ἰδανικοῦ τῆς ἑνότητος τῆς Μεγάλης μας Πατρίδος. Εἴθε οἱ εὐωδίες καὶ τὰ θεῖα μῦρα, τὰ ὁποῖα θὰ σκορπίσῃ ἡ μαρτυρικὴ θυσία τοῦ Χασὰν Φεχμῆ νὰ πραΰνουν τὰ πάθη μας καὶ εἰς τὴν θέσιν των νὰ βλαστήσουν ἡ ἐλπίς, τὸ θάρρος καὶ τὰ ὡραῖα φρονήματα.

Δημ. Γ. Χριστοφορίδης.

Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Γιὰ τὴν Λίδα Α. Ζ... Πέρα.

Μεσάνυκτα. Τοῦ κάκου καρτερῶ
Ἡ μαύρη τῆς καρδιᾶς μου τρικυμία
Νὰ πάψῃ καὶ μεσ' τὄνειρο νὰ βρῶ
Τοὐλάχιστο μιὰ ψεύτικ' εὐτυχία.

Μὰ κεῖ ποῦ ἡ καρδιά μου λαχταρᾷ
Ὁ ὕπνος ὅσο νἄρτῃ νὰ μὲ πάρῃ,
Μιὰ πεταλοῦδα βλέπω, μὲ χαρὰ
Νὰ φτερουγίζῃ γύρω στὸ λυχνάρι.

Σιμόνει, φεύγει, πάλι τὴ θωρῶ
Στὴ φλόγα νὰ ζυγώνῃ ξενοιασμένη·
Γιὰ λούλουδο τὴν πέρνει δροσερό,
Μὰ καίγεται καὶ πέφτει πεθαμένη.

Μὲ μάγεψ' ἡ φωνή σου ἡ γλυκειά,
Μὲ θάμπωσ' ἡ πανώρια ὀμορφιά σου·
Μὰ μ' ἔκαψε τὴ δόλια μου καρδιὰ
Ἡ φλόγα ἡ ρημάχτρα τῆς ματιᾶς σου.

Ἡρ. Γ. Πίντζας.

ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅλοι οἱ φυλακισμένοι μέσα σὲ κεῖνο τὸ ἀνήλιο καὶ βρωμερὸ ὑπόγειο τοῦ Παλαμηδιοῦ, ὅπου ἡ ὑγρασία ἔτρεχε ἀπὸ παντοῦ, καὶ οἱ ἡλιακὲς ἀχτίδες ἔμπαιναν κλεφτῶντας ἀπὸ κάτι τρύπες καμωμένες ἐπίτηδες ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς φυλακισμένους, δὲν εἶχαν κλείσῃ μάτι. Γύρω σὲ μιὰ κάσα ὅπου ἦταν σὰν ψοφῆμι σωριασμένος νεκρὸς ὁ Μπάρμπα Μῆτρος, ποῦ εἶχε πεθάνῃ ἄξαφνα ἐκεῖνο τὸ βράδυ μὲ τίς βαρειὲς ἀλυσίδες ποῦ τοῦ ἔζωναν ἀκόμα τὰ πόδια καὶ μὲ ἕνα καλαμένιο σταυρὸ ποῦ κάποιο χέρι εὐσπλαχνικὸ τοῦ εἶχε βάλῃ στὸ στῆθος ἐπάνω, κρυφομιλοῦσαν ὅλοι σὰν συνωμότες μὲ τὰ μάτια σκυφτὰ κάτω καὶ μὲ λύπη ζουγραφισμένη στὰ ἄγρια καὶ κατακιτρινισμένα πρόσωπά τους, ἐνῶ ὄξω στὴν αὐλὴ τῆς φυλακῆς ἀκούουνταν τὰ βαρειὰ βήματα τοῦ φρουροῦ στρατιώτη· καὶ διηγοῦνταν οἱ παλιοὶ στοὺς νεοὺς τὴν ἱστορία τοῦ λεβέντη Μπάρμπα-Μήτρου. Τὸ κακούργημά του, τὸ φόνο τῆς ἄπιστης γυναίκας του καὶ τοῦ κλέφτη τῆς τιμῆς του, ἄλλοι διηγοῦνταν τὴν λεβεντιά του ποῦ μαράθηκε ἄδικα μέσα σὲ κεῖνο τὸ κάτεργο εἴκοσι χρόνια τώρα, μιὰ ζωὴ ὁλάκερη, τὴν καλωσύνη τῆς ψυχῆς του, τὴν ἀγάπη ποῦ εἶχε γιὰ ὅλους ἐκεῖ μέσα καὶ τὴν περηφάνειά του γιὰ τὸ φονικὸ ποῦ ἔκαμε, πέρνοντας μόνος του τὴν ἐκδίκηση τῆς τιμῆς του!

Μὲ τὸ πρῶτο ἡλιοχάραγμα, μὲ τὸ πρῶτο τραγοῦδι

τοῦ πετεινοῦ, ἀνοίγεται βαρειὰ-βαρειὰ ἡ σιδερένια πόρτα τοῦ ὑπόγειου καὶ ὁ δεσμοφύλακας μαζὶ μὲ τὸν γιατρὸ τῆς φυλακῆς μπαίνουν ἐκεῖ μέσα. Ὁ γιατρὸς βεβαιώνει τὸν θάνατο τοῦ Μπάρμπα Μήτρου καὶ δίνει διαταγὴ νὰ τὸν θάψουν.

Ὁ παππᾶς δὲν ἀργεῖ νὰ ἔρθῃ. Μουρμουρίζει κάτι εὐχὲς μέσ' στὰ δόντια του καὶ οἱ φυλακισμένοι ἑτοιμάζονται νὰ σηκώσουν τὴν κάσα, ἐνῶ ὁ δεσμοφύλακας μὲ ἕνα κλειδὶ ἰδιαίτερο τοῦ βγάζει ἀπ' τὰ πόδια τὶς ἀλυσίδες.

Καὶ ἐκεῖ ποῦ ἔτρεχαν ὅλοι τους νὰ θάψουν σὰν τὸ σκύλο τὸν Μπάρμπα-Μῆτρο, ἐμπρὸς ὁ παππᾶς καὶ πίσω αὐτοί, σηκώνοντας τὸ σῶμά του, χωρὶς σταυρό, χωρὶς ψαλμουδίες, χωρὶς ἀπὸ κανένα μέρος νὰ ἀκούγεται καμμιὰ καμπάνα ἐκκλησιᾶς νὰ κτυπᾶ θλιβερά, διαλαλῶντας στὸν κόσμο τὸν θάνατο μιᾶς ψυχῆς, πρὶν ἀκόμα νὰ φύγουν ὁλότελα ἀπὸ τὴν αὐλὴ τῆς φυλακῆς, οἱ ἀλυσίδες του ποῦ τὶς μάζευε ὁ δεσμοφύλακας γιὰ νὰ τὶς περάσῃ ἴσως σὲ ἄλλου πόδια, μέσα στὰ χέρια του ἀφῆκαν μιὰ φωνὴ ἰδιαίτερη, καὶ ἡ φωνὴ αὐτὴ σὰν σονάτα μουσικῆς ἄρχισε σὰν παράπονο γιὰ τὴ ζωὴ ποῦ δὲν ἐχάρηκε, ξακολούθησε σὰν μουγκρητὸ βαρὺ καὶ ἀνάθεμα γιὰ τὴν ἀδικία τοῦ κόσμου καὶ καταστάλαξε μὲ μιὰ πένθιμη νότα πειὸ πένθιμη ἀπὸ κείνη ποῦ ἀφήνουν οἱ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν μας σὲ τέτοιες στιγμὲς λύπης ὅταν κτυποῦν!

Οἱ ἀλυσίδες ἐξώφλησαν τὸ κακὸ ποῦ ἔκαμαν ἄθελα στὸν Μπάρμπα-Μῆτρο εἴκοσι χρόνια τώρα!

Λέων Δυμπουσάκης.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΙΝ ΠΑΡΑΚΑΛΩ...

Κάποια κυρία, κρυπτομένη ὑπὸ ψευδώνυμον, μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μ' ἀπευθύνῃ ἕνα μυρωμένο γράμμα, γεμᾶτο ἀπὸ πολλὰ κομπλιμέντα γιὰ τὸ ταπεινὸν ἄτομόν μου. Δὲν ἔχω τὴν ὑπερτάτην εὐτυχίαν νὰ τὴν γνωρίζω προσωπικῶς γιὰ νὰ τῆς ἐκφράσω διὰ ζώσης φωνῆς τὴν ἄπειρον συγκίνησιν ποῦ ἠσθάνθην ὅταν ἔλαβα τὸ **ρὸζ-πὰλ** *ἐκεῖνο τετράγωνο χαρτάκι. Μαζῇ ὅμως μὲ τὰς εὐχαριστίας μου, ἀπευθύνω πρὸς τὴν ἄγνωστον κυρίαν—τῆς ὁποίας ἀναμφιβόλως τὰ αἰσθήματα θὰ ἔχουν τὸ ἴδιο χρῶμα τῆς ἐπιστολῆς της — καὶ μίαν σύστασιν: μιὰν ἄλλη φορά, ὅταν θελήσῃ νὰ μὲ γράψῃ γιὰ ὑποθέσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐνδιαφέρεται καθόλου ὁ τυφλὸς υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης, νὰ μὲ στέλνῃ ἐπιστολὰς γραμμένας σὲ ἁπλὸ χαρτὶ καὶ ὄχι σὲ χαρτί... ἐνοχοποιητικό. Καὶ ἡ αἰτία: Τὸ ἕτερόν μου ἥμισυ — ἢ μᾶλλον τὸ ὁλόκληρόν μου, γιατί... Ἂς εἶνε, αὐτὸ δὲν σᾶς ἐνδιαφέρει...—εἶνε ἕνας θηλυκὸς Ὀθέλλος. Μόλις μυρισθῇ τίποτε, εἶνε ἄξιον νὰ μὲ μετατρέψῃ σὲ ἀρσενικὴν Δυσδαιμόναν. Αὐτό, ἐννοεῖται, δὲν τὸ ἔχω καθόλου ὄρεξιν. Γιαὐτό, ἄλλοτε, κυρία μου, ὄχι μυρωμένα γραμματάκια.*

Καὶ τώρα σᾶς ἀπαντῶ:

Θέλετε νὰ γράψω μερικὰ **λόγια** *ὑπεραμυνόμενος τὴν χειραφέτησιν τοῦ φύλου σας. Πολὺ εὐχαρίστως. Ἀλλὰ διατρέχω τὸν κίνδυνον νὰ ἐπισύρω τὴν μῆνιν τοῦ ἀσχήμου φύλου, τὸ ὁποῖον, ἐκδικούμενον, θὰ θελήσῃ νὰ* **χειραφετήσῃ** *μόνο του, τὴν σύζυγον ἢ τὴν ἀδελφήν του; . . . Ὥστε, βλέπετε, δὲν τολμῶ, καίτοι εἶμαι ὀπαδὸς τῆς χειραφετήσεως τῆς γυναικός. Ναί· ἡ γυναῖκα εἶνε ὑπερτέρα τοῦ ἀνδρός. Ὅ,τι ἐπάγγελμα καὶ ἂν ἀσπασθῇ τὸ ἐξυψώνει περισσότερον ἀπὸ τὸν ἄνδρα. Ὡς ἰατρὸς — καὶ ἰδίως εἰς τὰ νοσήματα τῆς* **καρδίας** *— ἡ γυναῖκα διαπρέπει. Ὡς φαρμακοποιός, ἔχει τὸ ρεκόρ. Αὐτὴ ἠμπορεῖ νὰ σᾶς ποτίσῃ τὰ πικρότερα* **φαρμάκια** *καὶ νὰ νομίσετε πῶς εἶνε ροδοζάχαρι. Ὡς δικηγόρος, οὔτε ὁ μακαρίτης ὁ Δημοσθένης δὲν θὰ ἔπιανε χαρτωσιὰ ἐμπρός της: ἡ γλῶσσα τῆς γυναικὸς δὲν ἔχει ἀντίπαλον. Ὡς ποιητής, ὡς ζωγράφος, ὡς μουσικός, ἡ γυναῖκα εἶνε ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἀνωτέρα τοῦ ἀνδρός. Ἰδίως εἰς τὴν ἠθοποιίαν δὲν ἔχει ταῖρι. Ἄλλως τε εἶνε γνωστὸν ὅτι αἱ μεγαλήτεραι* **ὑποκρίτριαι** *εἶνε αἱ γυναῖκες. Ἐν γένει εἰς ὅλας τὰς ἐπιστήμας, τὰς τέχνας καὶ τὰ ἐπαγγέλματα ἡ γυναῖκα διαπρέπει.*

Ἐν τούτοις ὑπάρχει ἕνα ἐπάγγελμα ποῦ ἡ γυναῖκα, ὡς ἐκ τῆς φυσικῆς της διαπλάσεως, θὰ εὑρίσκῃ πάντοτε δυσκολίας εἰς τὴν ἐξάσκησιν αὐτοῦ. Τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ εἶνε τὸ στρατιωτικόν. Ἔτσι τοὐλάχιστον φρονῶ. Καὶ σᾶς λέγω τὴν γνώμην μου, κυρία, ὑπὸ πᾶσαν ἐχεμύθειαν. Δὲν θέλω νὰ τὴν διακηρύξω καὶ πάρουν θάρρος οἱ ἄνδρες. Λοιπόν, ὡς στρατιῶται, κυρία μου, οὐδέποτε θὰ διαπρέψετε. Ὄχι ἐπειδὴ σᾶς λείπει τὸ θάρρος καὶ ἡ γενναιότης. Ὄχι. Μόνον, ἐπειδὴ εἴσθε ὀλίγον εὐερέθιστοι. Μιὰ φορὰ ποῦ κηρύσσετε τὸν πόλεμον, δὲν ἐννοεῖτε νὰ τὸν καταπαύσετε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. Εἰς μάτην ὁ ἐχθρὸς θὰ ὑψώνῃ λευκὴν σημαίαν πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν. Σεῖς δὲ ἐπειδὴ θὰ ἔχετε τὰ... νεῦρά σας, θὰ ζητῆτε τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ πολέμου, ὑψώνουσαι κόκκινην σημαίαν... Ὥστε, κυρία μου, μὴν ζητεῖτε ἰσότητα εἰς ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα. Μὴν εἴσθε τόσον ἀπαιτητική. Φανεῖτε ὀλίγον ἐνδοτικαὶ καὶ ἀφήσατε τὸν ἄνδρα νὰ ἐξέχῃ κατά τι ἀπὸ τὴν γυναῖκα . . .

Ν. Χάρης.

Ἡ μοδίστρα ἔφερε τὸ καπέλον τῆς κ. Σπατάλου ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ποῦ ἦτο ὁ σύζυγός της παρών, ὁ ὁποῖος ἔρριξεν ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ παρουσιασθέντος λογαριασμοῦ.

— Μπρὲ διάβολε! ἀνεφώνησεν ὁ τελευταῖος,, ἑκατὸν εἴκοσι φράγκα δι' ἕνα καπέλον!

— Σκέψου ὅμως, φίλε μου, τῷ λέγει ἡ κυρία Σπατάλου, ὅτι εἶναι ἕνα ὡραῖο καπέλο.

— Δηλαδή, ἐπρόσθεσεν ἡ μοδίστρα, προτρετομένη κρυφίως ὑπὸ τῆς πελάτιδός της, εἶναι θαυμάσιον... εἶναι ὄνειρον...

— Εἶναι ὄνειρον: εἶπεν ὁ κ. Σπάταλος, ἒ τότε ὀνειρευθῆτε καὶ σεῖς ὅτι ἐπληρώθητε. Καὶ στρέψας τὰ νῶτα ἀπῆλθε.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΙΝ ΜΑΣ

Ἀπὸ σήμερον δημοσιεύομεν τὰς ἀπαντήσεις τῶν ἀναγνωστῶν μας εἰς τὴν ἐρώτησίν μας: ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΛΗΤΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΩΝ. Ἡ κατωτέρω ἀπάντησις ἀνήκει εἰς ἕνα τῶν δοκιμωτέρων λογίων μας, τὸν κ. Ἐμπεδοκλέα, ὅστις τόσον γνωστὸς τυγχάνει καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐνταῦθα, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἐν Σμύρνῃ, ἔνθα ἐπὶ μακρὸν εὐδοκίμως ἐδημοσιογράφησεν.

ΠΟΙΟΣ Ο ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ;

Μεγάλην τιμὴν μοῦ κάμνει ὁ «Ἐπίκαιρος» ζητῶν τὴν γνώμην μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Οὔτε λόγιος εἶμαι. Οὔτε τὸν λόγιον ἐπαγγέλλομαι. Ἂν κάποτε ἔγραψα καὶ ἐδημοσίευσα τίποτε, κατόπιν ἐπανειλημμένων παρακλήσεων φίλων, ἐδημοσιεύθη τοῦτο χωρὶς ἀξιώσεις. Ἑπομένως κάπως ἀλλόκοτος ἔρχεται δι' ἐμὲ ἡ ἐρώτησις αὕτη. Διότι παρόμοιαι ἐρωτήσεις, προκαλέσασαι ἀλλοῦ δημοψηφίσματα φιλολογικὰ ἐπὶ τοιούτων σχετικῶν ζητημάτων, ἀπηυθύνθησαν εἰς ἀνθρώπους κατέχοντας ἀπὸ μακροῦ τὴν θέσιν, τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτούς, κατόπιν φιλολογικῶν ἐργασιῶν καὶ ἀγώνων, ἀπηυθύνθησαν εἰς συντεχνίτας ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐκρίνοντο δημοσίᾳ μὲ τὰ τοιαῦτα φιλολογικὰ δημοψηφίσματα. Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅμως, ὅτι ὁ «Ἐπίκαιρος» διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους ἔκρινε καλὸν ν' ἀπευθυνθῇ εἰς εὐρυτέρους κύκλους καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην πολλῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἀξιώσεις νὰ δρέψουν δάφνας ὡς συγγραφεῖς, ἀγαποῦν ὅμως καὶ μὲ πόνον παρακολουθοῦσι τὴν παρ' ἡμῖν λογοτεχνικὴν κίνησιν, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἴσως καὶ ἐμὲ ἕνα ἀπ' αὐτοὺς θεωρεῖ ὁ «Ἐπίκαιρος,» χαράττω τὰς ὀλίγας λέξεις μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ***ἄνευ ἀξιώσεων*** *ὅμως.*

Εἶναι γνωστόν, ὅτι τὸ μόνον ἴσως παρ' ἡμῖν λογοτεχνικὸν εἶδος, τὸ ὁποῖον προσέλαβεν ἑλληνικὸν κάπως χαρακτῆρα καὶ ἔχει ποιάν τινα πρωτοτυπίαν, εἶναι τὸ διήγημα. Ἀπὸ τὸν καιρόν, ποῦ ἐδημοσίευσεν ὁ Βικέλας τὸν Λουκῆν Λάραν, ἕως τώρα, ἔγεινε καταπληκτικὴ πρόοδος εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς νεωτέρας παραγωγῆς χάρις εἰς τὰς φιλοτίμους ἐργασίας πολλῶν καὶ ἀκαμάτων ἐργατῶν. Καὶ ἂν δὲν ἔχωμεν νὰ ἐπιδείξωμεν παγκοσμίου φήμης συγγραφεῖς, ἔχομεν ὅμως μερικὰ διηγήματα, ἠθογραφίας πρὸ πάντων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐτίμων οἱανδήποτε Εὐρωπαϊκὴν λογοτεχνίαν. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ κάμωμεν ἐδῶ ἔστω καὶ σύντομον ἐπισκόπησιν τῆς ἐξελίξεως τῆς διηγηματογραφίας παρ' ἡμῖν. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἀναγινώσκοντες νεώτερα ἑλληνικὰ ἔργα (ἀπὸ τὸν Διάβολον ἐν Τουρκίᾳ τοῦ Ξένου ἕως τὴν Μαργαρίταν Στέφαν τοῦ Ξενοπούλου) γνωρίζουν ποῖοι καὶ πόσοι πλέον σήμερον γράφουν ἀνθρωπινὰ καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κοινοῦ ποῦ ἀναγινώσκει μὲ πόνον καὶ ἀγάπην.

Λοιπὸν μεταξὺ αὐτῶν εἰς ποῖον θὰ δώσωμεν τὰ σκῆπτρα ὡς τὸν κατ' ἐξοχὴν νεώτερον ἕλληνα ***διηγηματογράφον;***

Καὶ ἐδῶ πάλιν ἀναγκάζομαι νὰ ἐπαναλάβω τοὺς δισταγμούς, τοὺς ὁποίους ἐξέφρασα ὀλίγον ἀνωτέρω σκεπτόμενος, ὅτι πᾶν ἄλλο εἶμαι ἢ ἁρμόδιος, ὅπως ἀπαντήσω εἰς τὸ τιθέμενον ἐρώτημα. Ὑποθέτων ὅμως, ὅτι, ὅπως ἐρωτῶμαι ἐγώ, ἴσως ἐρωτηθῶσι καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες οἱ ἀναγινώσκοντες νεωτέρους Ἕλληνας συγγραφεῖς, καὶ ὅτι ἀπὸ τὰς ψήφους τοῦ τοιούτου κόσμου τῶν καλαμαράδων θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ τύχη εἴτε καὶ ἡ δόξα τοῦ πρώτου κριθησομένου διηγηματογράφου, ἀπαντῶ ἐν συντομίᾳ.

Μεταξὺ ὅλων τῶν διηγηματογράφων μας ΔΥΟ βλέπω ἀξίους καθ' ὅλα νὰ ὀνομασθῶσι διηγηματογράφοι, διότι ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ καὶ μόνον τῆς παραγωγῆς ἀφιερώθησαν ἀπὸ ἐτῶν καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀποκλειστικῶς ἐργασθέντες παρήγαγον ἀληθινὰ ἀριστουργήματα· καὶ αὐτοὶ εἶναι ὁ Παπαδιαμάντης καὶ ὁ Καρκαβίτσας. Δὲν λέγω πῶς δὲν εὑρίσκει κανεὶς ἔξοχα ἔργα καὶ ἀπὸ ἄλλους συγγραφεῖς γραμμένα. Ὄχι! Τὸ ***Μόνον τῆς ζωῆς του ταξείδιον*** *τοῦ ἀλησμονήτου Βιζυηνοῦ (τὸ ὁποῖον ἴσα ἴσα δὲν ἐγράφη διὰ τοὺς βεβήλους) πάντοτε ἀχόρταγα καὶ πάντοτε μὲ ξεχωριστὴ συγκίνησιν τὸ ἐδιάβασα. Τὴν* ***Ἀμαρυλλίδα*** *τοῦ Δροσίνη εἰς κάθε νεωτέραν ἀνάγνωσιν τὴν εὑρίσκω καὶ ὡραιοτέραν. Τὴν* ***Μαργαρίταν Στέφαν*** *τοῦ Ξενοπούλου καὶ παιδί, ὅταν τὴν ἐπρωτοδιάβασα πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν Ἑστίαν, τὴν εὑρῆκα ἔξοχον ὡς ἠθογραφίαν καὶ κατόπιν ἐτῶν, ὅταν τὴν ξαναεῖδα εἰς τομίδιον, τὴν ἀπέλαυσα μὲ ἄλλην ἡδονήν, τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην καὶ ἐπέραστον Ζακυθιανοποῦλαν. Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε; Μᾶς παρουσιάζουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ συγγραφεῖς κάποιο πολυσύνθετον* ***ἐγώ.*** *Ὁ Βιζυηνός, ἂν ἔχῃ δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεώς μας ὡς ἀριστοτέχνης τοῦ* ***Μόνου ταξειδιοῦ,*** *τοῦ* ***Ἁμαρτήματος τῆς μητρός,*** *τοῦ* ***Φονέως τοῦ ἀδελφοῦ,*** *τῶν* ***Συνεπειῶν τῆς παλαιᾶς ἁμαρτίας,*** *ἄλλα τόσα ἔχει καὶ ὡς ποιητής, ἄλλα τόσα διὰ μερικοὺς ἄλλους καὶ ὡς φιλόσοφος. Ὁ Δροσίνης τὰ ἴδια. Ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἐξέδιδε τοὺς* ***Πολιτικοὺς λόγους*** *τοῦ ἀειμνήστου Δεληγεώργη ἕως τώρα ποῦ διατελεῖ ἐπόπτης τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως εἰς τί δὲν ἐνησχολήθη; Ὡς ψάλτην τῶν* ***Εἰδυλλίων*** *καὶ τῶν* ***Ἀμαράντων,*** *ὡς καλλιτέχνην τοῦ* ***Βοτανιοῦ τῆς Ἀγάπης,*** *ὡς διευθυντὴν τῆς* ***Ἑστίας*** *καὶ τῆς* ***Ἐθνικῆς ἀγωγῆς,*** *ὡς ψυχὴν τοῦ Συλλόγου τῶν Ὠφελίμων Βιβλίων, ὡς διοργανωτὴν Ἐκπαιδευτικῶν Συνεδρίων καὶ σχολικῶν ἐκθέσεων, ὡς τί θὰ τὸν πρωτοκρίνωμεν; Καὶ ὁ Ξενόπουλος, ὁ ὁποῖος ἐτεχνούργησε τόσον εὔμορφα καὶ κομψὰ ἔργα, ὅπως τὴν* ***Στέλλαν Βιολάντη,*** *τὴν* ***Μελλοθάνατην*** *καὶ τὴν* ***Ἀναδεκτήν,*** *δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς διηγηματογράφος. Ἂς φαντασθῶμεν ἕνα Μωπασάν, ὁ ὁποῖος ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1894 ἀναλαμβάνει νὰ γνωρίσῃ εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς του τὸν* ***Ἶψεν,*** *διότι ἕως τότε τὸν ἠγνόουν οἱ ὁμοεθνεῖς του, καὶ κατόπιν δέκα τεσσάρων ἐτῶν, ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1908 ἀναλαμβάνει νὰ τοὺς μυήσῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς τέχνης τοῦ* ***Στρίντμπεργκ*** *ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς παραστάσεως κάποιου ἔργου του, καὶ τότε θὰ θαυμάσωμεν πῶς αὐτὸς ὁ ὄχι Γάλλος, ἀλλ' Ἕλλην Μωπασὰν ἔχει τὴν ἀντοχὴν καὶ δουλεύει ἕως τώρα καὶ δὲν ἀπέκαμεν, ἀλλὰ παράγει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔργα κομψὰ καὶ καλαίσθητα. Ὅσον καὶ ἂν φανταζώμεθα, ὅτι ἐξευρωπαϊσθημεν οἱ Ἀνατολῖται, τόσον ἠπατημένοι εἴμεθα. Φθάνει νὰ σκεφθῶμεν, ὅτι ὁ* ***καταμερισμὸς τῶν ἔργων,*** *ὁ ὁποῖος διὰ πεπολιτισμένους λαοὺς τῆς Ἑσπερίας εἶναι κάτι τι ἀξιωματικῶς ἐπιβεβλημένον, δι' ἡμᾶς ἐδῶ εἶναι κάτι τι ὀνειρῶδες καὶ ἀνέφικτον. Ὅταν οἱ διδάκτορες τῆς φιλολογίας εἶναι ὑποχρεωμένοι εἰς τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ Ρωμαίικο νὰ διδάσκουν καὶ Κατήχησιν εἰς τὰ μωρά, ὅταν οἱ διδάκτορες τοῦ δικαίου γίνωνται καὶ τελωνοφύλακες καὶ ἐνωμοτάρχαι, τότε δὲν εἶναι ἄπορον ὅτι ὁ*

γράφων τὴν μίαν ἡμέραν τὸν **Ἐσταυρωμένον Ἔρωτα** ὡς διήγημα εἶναι ὑποχρεωμένος τὴν ἄλλην ἡμέραν νὰ ἀναιβάζῃ εἰς τὴν σκηνὴν τὸν **Τρίτον**, καὶ τὴν ἄλλην νὰ γράφῃ κριτικὰς μελέτας εἰς τὰ περιοδικὰ καὶ χρονογραφήματα εἰς τὰς ἐφημερίδας.

Διὰ τοῦτο δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ εὕρῃ καὶ τὸν σκηπτοῦχον ἑνὸς ὡρισμένου φιλολογικοῦ εἴδους. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ θέατρον καὶ ἡ κριτικὴ καὶ τὸ διήγημα καὶ ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ποίησις μαζὶ ἀπορροφῶσιν ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον, τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ μᾶς δώσῃ οὕτω πως ἔργα μὲ τὴν σφραγῖδα τῆς καλαισθησίας, ἐστερημένα ὅμως ἄλλων προτερημάτων, ἀπαραιτήτων εἰς ἔργα, ἀναβιβαζόμενα εἰς περιωπὴν ἐθνικῶν καλλιτεχνημάτων. Θὰ ἐπεθύμει κανεὶς νὰ ἔβλεπε τὸν Ξενόπουλον μόνον διηγηματογράφον. Ἀλλὰ ἠμποροῦσε ὁ ἄνθρωπος νὰ δείξῃ τέτοιον ἡρωισμόν, ὅταν πλεῖσται ὅσαι περιστάσεις καὶ ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν ἄλλου εἴδους ἡρωισμοὺς καὶ ἄλλου εἴδους ἀντοχὴν εἰς τοὺς λογίους μας; Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι περισσότερον θαυμαστοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁπσῖοι κατορθώνουν νὰ δουλεύσουν εἰς ἕνα καὶ μόνον Θεὸν ἐπὶ ἔτη μακρά, οἱ ὁποῖοι εἰς ἓν καὶ μόνον εἶδος ἀναδείκνυνται μεγάλοι, μεθ' ὅλας τὰς δυσκολίας, μεθ' ὅλας τὰς δεινὰς πολλάκις περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι φθείρουσιν, ἀφανίζουσι, κάμπτουσι καὶ αὐτοὺς πολλάκις τοὺς πλέον ἀδαμάστους χαρακτῆρας. Καὶ τοιούτους θαυμαστοὺς καὶ ὑπερόχους διηγηματογράφους δύο καὶ μόνον ἔχομεν, τὸν Καρκαβίτσαν καὶ τὸν Παπαδιαμάντην. Ἀλλά . . . ὅπως εἰς ὅλα, οὕτω καὶ ἐδῶ. **Εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς.** Περὶ ἑνὸς καὶ μόνου θὰ δώσωμεν γνώμην. Δὲν πρόκειται περὶ ἐκλογῆς δύο ὑπάτων. Πρόκειται περὶ ἀναδείξεως ἑνὸς σκηπτούχου.

Λοιπόν . . . Ἀπεριφράστως προκρίνω τὸν Παπαδιαμάντην. Μὴ με πάρουν ὡς ἐγωιστὴν οἱ ἀναγινώσκοντες τὰς γραμμὰς ταύτας, αἱ ὁποῖαι, εἶπον, δὲν ἔχουν κἀμμίαν ἀξίωσιν, ἀντιπροσωπεύουν δ' ἁπλούστατα μίαν ἀτομικὴν γνώμην. Καὶ ἂν ἐπρόκειτο οὕτω πως ν' ἀναδειχθῇ ἄναξ ὁ Παπαδιαμάντης, ἔπρεπε νὰ εὑρεθῶσι τοὐλάχιστον ἄλλοι χίλιοι ὅπως καὶ ἐγώ, ὁ εἷς καὶ ἐλάχιστος, διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο. Μὴ νομίσῃ τις ὅμως, ὅτι καὶ ἡ γνώμη μου αὕτη ρίχνει τὸν Καρκαβίτσαν κάτω ἀπὸ τὸν Παπαδιαμάντην. Οὔτε τοῦτο. Ἠμπορῶ νὰ πῶ πῶς καλὰ καλὰ νὰ τοὺς παραλληλίσω δὲν μοῦ εἶναι δυνατόν. Ἀλλὰ καὶ μερικὰ ἔργα τοῦ Καρκαβίτσα, ὑπέροχα καὶ ἀθάνατα ὄντως, θὰ τοῦ ἔδιδαν κἄποιαν ὑπεροχὴν ἐμπρὸς εἰς τὸν Παπαδιαμάντην. Ἐκεῖνοι οἱ **Νέοι Θεοί** του παραδείγματος χάριν εἶναι κἄτι τι θαυμάσιον. Ἐνθυμοῦμαι πρὸ ἐτῶν μερικοὺς ἁπλοῦς ἀνθρώπους, ἀγρότας, εἰς τοὺς ὁποίους χάριν περιεργείας ἐδιάβασεν αὐτοὺς τοὺς **Νέους Θεοὺς** ἕνας φίλος μου καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν. Ἔμειναν ἐκστατικοί, ἐνθουσιασμένοι οἱ ἁπλοῖ ἄνθρωποι. Καὶ ὅμως τέτοια ἀριστουργήματά του τ' ἀπεκήρυξεν ὁ ἴδιος ὁ Καρκαβίτσας, ἀκριβῶς εἰς τὸν πρόλογον τῶν **Διηγημάτων** του, τὰ εὕρισκεν ἀνάξια λόγου, ἐσκέπτετο δ' ὅτι ἴσως μίαν ἡμέραν κἄποιος μέλλων τεχνοκρίτης θὰ τὰ ἐθεώρει ἐφάμιλλα πρὸς τὴν φυλλάδα τοῦ Μπερτολδίνου. Καὶ τοῦτο, διότι ὁ Καρκαβίτσας ὡρμήθη ἀπὸ τὴν ἰδέαν, ὅτι κάθε τι ποῦ ἐγράφη εἰς τὴν καθαρεύουσαν, ἑπομένως καὶ τὰ πρῶτα ἔργα του, εἶναι καταδικασμένον εἰς τὴν φθοράν, καὶ δὲν θὰ διαβασθῇ μίαν ἡμέραν. Καὶ ἐπῆγεν ἀκόμη παρὰ πέρα ὁ Καρκαβίτσας. Ἐφαντάσθη, ὅτι δι' ἡμᾶς κάθε σχέσις μὲ τὴν πολιὰν ἀρχαιότητα, μὲ τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα συντρίμματα καὶ χαλάσματα, πρέπει νὰ λείψῃ. Τὸν Παρθενῶνα τὸν ἠθέλησε κατεστραμμένον διὰ παντός. Τὸ πολὺ-πολὺ ἕως τὴν Ἁγίαν Σοφίαν ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ τὸν ὁρίζοντα τοῦ νεωτέρου Ρωμηοῦ. Καὶ ὅμως ὁ τεχνίτης πρέπει νὰ ἔχῃ μεγάλα ἰδανικά, εὐρεῖς ὁρίζοντας, νὰ γίνεται ὁ κήρυξ τῶν ἰδεῶν, τῶν ὀνείρων, τῶν σκέψεων κόσμου ποῦ ἐμπνέεται ἀπὸ μίαν πολιὰν ἀρχαιότητα πρῶτον καὶ ἔπειτα ἀπὸ τόσας καὶ τόσας ἀλληλοδιαδόχως ἐξελιχθείσας περιόδους ἐνδόξου καὶ ἀθανάτου ἱστορικοῦ βίου. Καὶ μιὰ τέτοια προκατάληψις ἔβλαψε τὸν εὐσυνείδητον τεχνίτην τῆς Δικαιοσύνης τῆς Θάλασσας, τοῦ Βιοπαλαιστοῦ, τῆς Λυγερῆς καὶ τόσων ἄλλων ὡραίων ἔργων. Αὐτὴ ἡ προκατάληψις λείπει ἀπὸ τὸν Παπαδιαμάντην. Καὶ ὁ Παπαδιαμάντης δι' αὐτὸ εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν νεώτερος Ἕλλην διηγηματογράφος εἴτε τὴν **Φόνισσαν** φιλοτεχνεῖ, εἴτε τὸν **Φτωχὸν Ἅγιον,** εἴτε τὸ **Ὄνειρο στὸ Κῦμα** εἴτε τὸν **Ἔρωτα στὰ χιόνια.** Δὲν μοῦ ἐπιτρέπει τὸ στενὸν τοῦ χώρου καὶ ἡ περιωρισμένη ἔκτασις μιᾶς ἀναγνώσεως νὰ γράψω περισσότερα. Φθάνει ποῦ ὁ Παπαδιαμάντης μέχρι τῆς σήμερον διατελεῖ **ἐν πενίᾳ μυρίᾳ** διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ λατρείαν, δλδ. διὰ τὴν λατρείαν τῆς τέχνης, ἡ ὁποία τὸν ἀνέδειξεν ὑπέροχον καὶ τὸν ἀφῆκε χωρὶς ψωμί. Διότι ἔτσι δυστυχῶς συμβαίνει παρ' ἡμῖν, ὅπου ὅπως εἴπομεν ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων εἶναι κἄτι τι ἀνέφικτον. Ἀφ' οὗ πλουτοῦν οἱ ἀναγνωσματογράφοι τῶν διαφόρων δεκάρικων ἀνοησιῶν, εἶναι ἐπόμενον, ὅτι θὰ πένεται ἕνας Παπαδιαμάντης, ὄχι βέβαια ὁ πρῶτος μεταξὺ τῶν τοιούτων μαρτύρων. Προηγήθησαν αὐτοῦ ἄλλοι Ἡγήσιπποι Μορὼ καὶ Ἐρρῖκοι Μυρζέ.

Ἐμπεδοκλῆς.

Η ΛΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΕΤΕΙΝΟΥ

Μέσα ἀπ' τὶς τρισβαθές της τὶς σπηλιές
Ἀνέβηκεν ἡ νύφη ἡ παινεμένη
Νὰ παίξῃ μὲ τὶς μύριες μαργιολιές,
Μὲς τὴν ἀκτὴ τὴν φεγγαρολουσμένη.

Κ' ὁ τραγοπόδαρος ὁ Πᾶν σκυφτὰ
Πίσω ἀπ' τὸ βράχο ποῦ ἔστησε καρτέρι
Σὲ μάγια τὴν ἐμπέρδεψε σφικτὰ
Καὶ μαγεμένη τὴν ἐπῆρε ταῖρι.

Καὶ ζῆσαν ὅσο ζῆ μόν' μιὰ βραδειὰ
Στὸν οὐρανὸ πονετικὸ φεγγάρι,
Μὲ ἀνατριχίλα ἀγάπης στὴν καρδιὰ
Καί με λαχτάρα στὸ κορμί, καὶ χάρη . . .

Ξάφνου στὴ σιγαλιὰ τοῦ οὐρανοῦ
Στῆς νύχτας τὸ μυστήριο, στὴ σιγή του,
Ἀκούστηκε ἡ λαλιὰ τοῦ πετεινοῦ
Καὶ διάλυσαν τὰ μάγια στὴ φωνή του . . .

Μέσα στὴν τρίσβαθή της τὴ σπηλιὰ
Ἡ νύφη ἡ Πάναγνη γυρνᾷ μὲ νάζι
Κ' ὁ Πᾶν; . . . περήφανος οὔτε μιλιά·
Μόνο πονεῖ, ἐλπίζει, καὶ στενάζει.

Αὔγουστος 1905 **Ν. Ἀμουργιανός.**

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Διὰ νὰ γίνῃ τις πασίγνωστος καὶ ἐὰν θέλετε δημοτικός, δὲν χρειάζονται πολλὰ καὶ ἔκτακτα προσόντα. Μία τρέλλα, μία ἰδιοτροπία ἢ μία φαντασιοπληξία ἀρκεῖ καὶ ὑπεραρκεῖ πρὸς τοῦτο. Ὁ Ἡρόστρατος καύσας τὸν μεγαλοπρεπῆ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἀφοῦ ἐγένετο πασίγνωστος εἰς τοὺς συγχρόνους του, ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερον νὰ φέρεται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα τὸ ὄνομά του. Ἐν Ἀθήναις, ὁ μακαρίᾳ τῇ λήξει Σακουλές, διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου του τρόπου τοῦ ἐπαιτεῖν: Δῶσε μιὰ δεκάρα, βρέ, κατώρθωσε νὰ καταστῇ ὁ δημοτικώτερος πολίτης τοῦ ἰοστεφάνου ἄστεως. Ἐνταῦθα, εἰς τὴν βασιλίδα καθὼς λέγουν τῶν πόλεων, κανεὶς δὲν ὑπάρχει εἴτε ἀριστοκράτης, εἴτε ἄνθρωπος τῆς κατωτάτης κοινωνικῆς τάξεως νὰ μὴ γνωρίζῃ τοὺς Διοσκούρους, τὸν Βασίλην, ὅστις περιφέρεται ἐπὶ τῆς προκυμαίας, ἔνθα τὸ κράτος του, καὶ τὸν Σπῦρον, ὅστις κατέχει τὴν ὁδὸν Τζιερτζίδικα. Ὅλοι αὐτοὶ ἐγένοντο οἱ γνωστότεροι καὶ δημοτικώτεροι εἰς τοὺς συγχρόνους των, Τώρα τελευταίως καὶ εἰς τὴν πόλιν τῶν πόλεων, τὸ Παρίσι, κατώρθωσεν εἷς ξενοδόχος νὰ γείνῃ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡμέρας, νὰ ἀπασχολήσῃ μικροὺς καὶ μεγάλους καὶ νὰ ἀναγκάσῃ πολλοὺς τῶν καλαμαράδων νὰ πληρώσουν ὁλοκλήρους στήλας τῶν ἐφημερίδων, γράφοντες περὶ αὐτοῦ. Ὁ παράδοξος ἄνθρωπος ἐπλήγη ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ἦτο μέγας ποιητὴς καὶ δὲν ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς παρισινοὺς ὡς ἀνταμοιβὴν διὰ τὴν ποιητικήν του ἀξίαν νὰ τοῦ δώσουν μεγάλα πράγματα. Ἄ! μπᾶ! Ἐπεθύμησε καὶ ἀπῄτησε νὰ διορισθῇ ἀκαδημαϊκός, εἰς τὴν θέσιν τοῦ μακαρίτου ποιητοῦ Φραγκίσκου Κοππέ. Βλέπετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐζήτησε πολλά, καὶ βλέπετε ἐπίσης ὅτι ἡμεῖς μόνον δὲν ἔχομεν τὸ μονοπώλιον νὰ ξεφουρνίζωμεν τοιούτους τύπους.

Ὁ ξενοδόχος αὐτὸς ἢ διὰ νὰ εἴμεθα ἀκριβέστεροι, ὁ ὑπάλληλλος αὐτὸς ἑστιατορίου, τὴν σκέψιν του ἠθέλησε νὰ τὴν βάλῃ εἰς πρᾶξιν. Καὶ ἔθεσε τὴν ὑποψηφιότητά του εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, ἵνα συμπληρώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀθανάτων. Ἔπρεπεν ὅμως κατὰ τὸ παλαιόθεν ἐπικρατῆσαν ἔθιμον νὰ ἐπισκεφθῇ ὅλους ἢ τινὰς τῶν μελλόντων συναδέλφων του.

Καὶ μετέβη ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, ἀπὸ ἀκαδημαϊκὸν εἰς ἀκαδημαϊκόν. Πρῶτον συνήντησε τὸν Ἀλβέρτον Βανδάλ, τοῦ ὁποίου ἐζήτησε τὴν ὑποστήριξιν, διαβεβαιώσας αὐτὸν περὶ τοῦ μεγαλείου τῶν πολλῶν ἀνεκδότων ποιητικῶν αὐτοῦ συλλογῶν. Ὁ Βανδὰλ ἀποφεύγων νὰ ὑποσχεθῇ, παρείλκυσε τὸ ζήτημα, ἐξυμνήσας τὴν Προβηγκίαν τὴν πατρίδα τοῦ ὑποψηφίου, ὅστις ὠνομάζετο Μιχαὴλ Πόνς, καὶ οὕτω κατώρθωσε νὰ μὴ δώσῃ ὡρισμένην ἀπάντησιν. Κατόπιν ὁ κ. Πὸνς ἐπεσκέφθη τὸν γνωστὸν εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον μυθιστοριογράφον Παῦλον Μπουρζέ, μετὰ τοῦ ὁποίου ὁ ὑπάλληλος ἑστιατορίου ὡμίλησε φιλικώτατα, ὡς ἴσος πρὸς ἴσον. Ἀμέσως εὐθὺς ὁ κ. Πὸνς ἐπεσκέφθη τὸν Βογκέ. Ὁ ἀκαδημαϊκὸς οὗτος ἐπῄνεσε τὰ ποιήματά του, εἰς τὰ ὁποῖα εὕρισκε πολλὰς ἀρετάς. Ὁ Δεζὶὲ τὸν ἐνεθάρρυνε καὶ μάλιστα τὸν συνεχάρη διὰ τὸ θάρρος του. Ὁ Μπαζὲν ἐξεφράσθη μὲ ἐνθουσιασμὸν περὶ τῶν ποιητικῶν του ἔργων καὶ τοῦ ἐσύστησεν ὅτι δὲν πρέπει διόλου νὰ ἀποθαρρυνθῇ ἐὰν κατὰ πρώτην φορὰν ἀποτύχῃ. Ὁ Λαμίν, ὁ Ρισπαίν, ὁ Μεζιέρ, ὁ Φραισκέ, ὁ Φαγκέ, ὁ Ἐσσουβίλ, ὁ Δεσανέλ, ὁ Βογκᾶ καὶ ἄλλοι ποιὸς ὀλίγον ποιὸς πολὺ τὸν ἐνεθάρρυναν εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ του ἀπόφασιν.

Καὶ ἔτσι ὁ κ. Μιχαὴλ Πόνς, ὁ ὑπάλληλος ἑστιατορίου, ὁ μέχρι χθὲς ἄγνωστος, διὰ μιᾶς τρέλλας, ἡ ὁποία τοῦ ἐκτύπησε στὸ κεφάλι, ἔγινε πασίγνωστος καὶ τόσον δημοτικός, ὅοον δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἕνας Ἀνρῆ δὲ Ρενιὲ κ' ἕνας Βιλιὲρ δὲ Λὶλ Ἀδάμ. Καὶ ἐὰν δὲν ἔχῃ τὴν τιμὴν νὰ ἐκλεγῇ ἀθάνατος, θὰ ἔχῃ ὅμως τὴν ἐπίσης μεγάλην τιμὴν νὰ λέγῃ μετὰ στόμφου ὅτι ὑπῆρξέ ποτε ὑποψήφιος ἀκαδημαϊκός.

Διὰ τοῦτο καλὸν θὰ εἶναι νὰ ἀποκτήσῃ καὶ τὰ ἰδικά μας συγχαρητήρια, μαζὶ μὲ τὰ συγχαρητήρια τῶν ἀκαδημαϊκῶν.

Ὁμηρικός.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε. *Ἐὰν πιστεύσωμεν εἰς τοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ τὰς παρατηρήσεις τῶν κ.κ.* Sartory *καὶ* Filassier, *οἱ ἀνεμιστῆρες οἱ τόσον κοινοὶ εἰς τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα καὶ τὰς ἰδιωτικὰς κατοικίας, συντελοῦν συχνὰ εἰς τὸ νὰ μολύνεται καταπληκτικῶς ὁ ἀήρ, τὸν ὁποῖον νομίζουν ὅτι διὰ τῆς ἀνανεώσεως ἀπαλλάσσουν ἀπὸ μικρόβια.*

Τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοὺς ἀπέδειξε ἀληθεῖς τὸ ἀκόλουθον τὰ πείραμα.

Ἀνέλυσαν τὸ πρῶτ τὸν ἀέρα ἑνὸς οἰνοπωλείου, δηλ. προτοῦ ἀκόμη τεθῇ εἰς λειτουργίαν ὁ ἀνεμιστὴρ καὶ διεπίστωσαν ὅτι εἰς χῶρον 100 κυβικῶν μέτρων εὑρίσκονται 1800 βακτηρίδια εἰς ἕκαστον κυβικὸν μέτρον ἀέρος.

Μίαν ὥραν μετὰ τὴν λειτουργίαν	*42,000*
Δύο ὥρας » » »	*65,000*
Δύο ὥρας μετὰ τὴν παῦσιν τῆς λειτουργίας. . . .	*21,800*

Τὰς αὐτὰς ἀναλογίας ἐξηκριβώσαν καὶ εἰς ἓν καφενεῖον, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρος ποῦ σχηματίζει ὁ ἀνεμιστὴρ εἰσάγει σκόνιν πολὺ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν ἀναπνοήν. Ὁ μόνος τρόπος τῆς σωτηρίας μας ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν μικροβίων εἶναι νὰ διϊλύσωμεν τὸν ἀέρα μὲ εἰδικὸν σύστημα ἀνεμιστήριον.

Ὅπου ἀποθνήσκουν ὀλίγοι. *Ἡ χώρα ἡ ὁποία ἔχει τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς θνησιμότητος εἶναι ἡ Σκανδιναυϊκὴ χερσόνησος. Εἰς ὑπολογισμὸς ἀπέδειξεν ὅτι ἐὰν ἡ θνησιμότης εἰς τὴν Γαλλίαν εἶχε τὴν ἰδίαν ἀναλογίαν τοῖς ἑκατόν, ὅπως εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ Νορβηγίαν, τὸ ἐτήσιον περισσευμα τῶν κατοίκων αὐτῆς θὰ ἀνήρχετο εἰς 275,000 ὑπάρξεις, ἤτοι τὸ τέταρτον τοῦ περισσεύματος τῆς Γερμανίας. Ἐνῷ τώρα εἰς μὲν τὴν Σουηδίαν καὶ Νορβηγίαν οἱ θάνατοι κατὰ μέσον ὅρον εἶναι 13 1)2 ο)ο, εἰς τὴν Γαλλίαν εἶναι 20 ο)ο.*

Ὁ ἰατρὸς Jules Courmont *ἐγκύψας εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ ηὗρεν ὅτι ἡ μόνη αἰτία ποῦ οἱ κάτοικοι τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας δὲν ἔχουν συχνὰς συλλαγὰς μὲ τὸν Ἅδην, εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ σέβονται τὰς διατάξεις τῆς ὑγιεινῆς, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον στοιχεῖον τῆς οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς. Ἡ πολιτεία εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ συνεργάζεται μὲ τοὺς πολίτας. Μία περίπτωσις, ἓν κροῦσμα ἐπιδημικῆς νόσου γίνονται ὑποθέσεις κοινοῦ ἐνδιαφέροντος. Διὰ τοῦτο δὲ ἀκριβῶς διότι ἡ ζωὴ ἔχει μεγάλην σημασίαν διὰ τὸν Σκανδιναυὲν καὶ διότι τὸ ἄτομον προστατεύεται, ἡ διανοητικὴ κατάστασις εἶναι πολὺ διάφορος τῶν ἄλλων ἐθνῶν.*

— Μὴ φοβᾶσαι, παιδί μου, δὲν εἶναι τίποτε . . .
— Σήμερα δὲ σὲ πιστεύω, μπαμπᾶ . . .
— Γιατί ;
— Γιατὶ εἶναι πρωταπριλιά.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ

Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν αὔθούσαν, τὸ παραμύθι ἐξηκολούθει. Ἡ συγκίνησις συνεῖχε τὸν ὅμιλον τῶν παιδίων σιγηλὸν περὶ τὴν μυθολόγον, ἡ ὁποία διηγεῖτο ἀπὸ τῆς αὐτῆς θέσεως μὲ χαμηλὴν φωνὴν καὶ μὲ νεύματα ὥς τι φρικῶδες μυστικόν. Ἐξ ὅλων δὲ προσεκτικωτέρα ἐφαίνετο πάντοτε ἡ σιόρα Νένε, τὴν μορφὴν τῆς ὁποίας συνεπτύχονε μειδίαμα, ἀποκαλύπτον τοὺς ὀλίγους ὀξεῖς καὶ κιτρινοὺς της ὀδόντας. Πρὸς τὰ θέλγητρα τοῦ συμπλέγματος ὀλίγον ἐτρόσεξεν ἡ Μαργαρίτα, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς συγκινήσεως καλλιεχνικῆς, ἐστάθη πλησίον τῆς μάμμης της καὶ τὴν διέκοψε :

«Ἔντεκα ὧρες κοντεύουνε, δὲν πᾷς κομμάτι νὰ σιγυριστῇς :

— Τόρα-τόρα» ἀπήντησε γοργὰ ἡ γραῖα, βιαζομένη νὰ συνεχίσῃ τὴν ἡμιτελῆ της φράσιν.

«Ἐκατάλαβα» ὑπέλαβεν ἡ Μαργαρίτα, «θενἄρθῃ ὁ Τώνης καὶ θὰ παρησιαστῇς μὲφτὸ κοντογοῦνι ποῦ ζεύει !»

Καὶ πλήρης ἀθυμίας ἐκίνησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιόν της.

«Μὴν κάνῃς ἔτσι, γυιέ μου, καὶ ἂν ἔρθῃ ντένουμαι», εἶπε τότε ἡ σιόρα Γιακουμάκαινα. «Ἀδὰ δὲν εἶσαι ἐσὺ νὰν τόνε δεχτῇς !

— Καλά, ὅπως ὁρίζεις !» ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις, κλείουσα τὴν θύραν.

Τὸ δωμάτιόν της ἦτο τὸ μόνον μέρος τῆς σκοτεινῆς αὐτῆς οἰκίας, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσήρχετο περισσότερον, ἔλεγες, φῶς. Ἓν ἀνάκλιντρον ἀπὸ καυδόξυλον μὲ στρωσίδια ἀπὸ κόκκινον ὕφασμα, καὶ δύο κομμὰ καινουργῆ, στιλπνά, μὲ πολλὰ συρτάρια καὶ μετάλλινα κοσμήματα, ἀπετέλουν ἀντίθεσιν ζωηρὰν πρὸς τἆλλα ἐκεῖ ἀμαυρὰ καὶ παλαιὰ ἔπιπλα. Αὐλαία, κόκκινη καὶ αὐτή, ἀπέκρυπτε τὴν κλίνην τὴν παρθενικήν, μικρὰ δὲ διαφανῆ παραπετάσματα κεντητά, ἐκάλυπταν τὰ ὑαλώματα τοῦ μόνου παραθύρου. Εἰς τὴν μέσην, τραπέζι σκεπασμένον μὲ πολύχρωμον διάναν· ἀπὸ δὲ τῆς ὀροφῆς ἀνηρτημένον κλωβίον ἐπίμηκες ξύλινον, ἐνέκλειεν —ἄλλη λατρεία, αὐτή,—μικρὸν κατακίτρινον κανάρι, ἄνοστον καὶ λάλον. Ὑπεράνω τοῦ ἀνακλίντρου εἰκών, καὶ ὑπεράνω τοῦ τραπεζίου καθρέπτης. Πλησίον τοῦ καθρέπτου ἐκρέματο ἓν μάκτρον. Νιπτὴρ ἐκεῖ μέσα δὲν ὑπῆρχεν. Ἡ Μαργαρίτα ἐνίπτετο εἰς τὴν κάμαραν τοῦ νόνου της, ἢ ἁπλούστερα εἰς τὸν νεροχύτην τοῦ μαγειρείου.

Ἐκάθισεν εἰς τὴν συνηθισμένην της θέσιν πλησίον τοῦ παραθύρου, καὶ ἀνέλαβε τὴν ταινίαν τοῦ κεντήματός της. Ἀλλὰ πρὶν τελειώσῃ ἀκόμη μίαν τρύπαν τοῦ σχεδίου, τοῦ ζωγραφιαμένου διὰ μολυβδίδος, ἠγέρθη ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός, ἔκαμψε τὸ γόνυ τοῦ ἄλλου ἐπὶ τοῦ καθίσματος καὶ ἐπρόβαλεν εἰς τὸ παράθυρον, στηρίζουσα τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ στενοῦ προυκεφαλαίου, ἐστρωμένου καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ βάθρου.

Ἡ Μαργαρίτα προσεπάθησε νὰ φαιδρυνθῇ παρακολουθοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος τοὺς ἀραιοὺς διαβάτας καὶ τὰς μικρὰς σκηνὰς τῆς ὁδοῦ. Στενὸς ὁ δρόμος, ὥστε μετὰ βίας νὰ χωρῇ μίαν ἅμαξαν ἢ ἕνα κάρρον, καὶ σκολιός, ὥστε αἱ οἰκίαι τοῦ ἑνὸς ἄκρου νὰ μὴ φαίνωνται ἀπὸ τοῦ ἄλλου, ἦτο ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ καντούνια, τὰ ὁποῖα ἐκβάλλουν εἰς τὴν παράλιον λεωφόρον τοῦ Ἄμμου. Ἐφαίνετο λοιπὸν ἐκεῖ ἐν, ἀντιτιθέμενον πρὸς τὴν σκιὰν τοῦ δρομίσκου καὶ συνεσφιγωμένον μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων οἰκιῶν.

ἓν μέρος ἡλιοφώτιστον καὶ πολυάνθρωπον τῆς ἀνοικτῆς λεωφόρου, περατούμενον μέχρι τοῦ λευκοῦ πεζοδρομίου τῆς προκυμαίας, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρχιζε, πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνερχομένη, ἡ γαληνιαία θάλασσα, ἐφ' ἧς ἔπλεαν σιγὰ δύο-τρία ἁλιευτικὰ πλοιάρια. Αἱ οἰκίαι εἶνε αἱ περισσότεραι πτωχικαί, μικραὶ καὶ μονώροφοι, μὲ πράσινα ὠξεπιτοπλεῖστον παραθυρόφυλλα καὶ μὲ φρεσκάδες, λείψανα ἀκόμη τοῦ θέρους, μεγάλα δηλαδὴ πλαίσια ξύλινα, ἐπὶ τῶν ὁποίων αἱ νοικοκυραὶ τεντόνουν πανὶ λευκὸν καὶ τὰ κρεμοῦν ὡς σκιάδας πρὸ τῶν παραθύρων. Πλεονάζουν δὲ καὶ ἐδῶ τὰ χαμόγεια, οἰνοπωλεῖα τὰ περισσότερα, ἀπὸ τῆς θύρας τῶν ὁποίων προβάλλει ἡ ἄκρα ἑνὸς πάγκου καὶ — τὸ ξύνηθες κόσμημα τῶν περισσοτέρων δρόμων τῆς οἰνοφίλου πόλεως, — μικρὰ σημαία κόκκινη, μὲ καλάμινον κοντόν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀναγράφεται ἡ τιμὴ τοῦ οἴνου.

Ἀλλὰ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦ καντουνιοῦ αὐτοῦ ἦτο ὅτι ἡ μία σειρὰ τῶν οἰκιῶν, ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς οἰκίας Στέφα, διηνοίγεσο πρὸς πλατεῖαν μικράν, τετράγωνον καὶ πλακόστρωτον, τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ὁποίας κατεῖχεν ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας, μὲ τὸ πάνοπτον κωδωνοστάσι της. Ἐκ τῶν ὡραιοτέρων ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν ποῦ εἰμπορεῖ κανεὶς ν' ἀπαντήσῃ, προβάλλει ἐκεῖ τὴν ἤρεμον καὶ μεγαλοπρεπῆ ἐν τῇ ἁπλότητί της πρόσοψιν, τεφρὰν μὲ κυανᾶ ἐπιχρίσματα, μὲ τὴν κατάγλυφον καὶ καταστόλιστον θύραν καὶ τ' ἀψιδωτὰ παράθυρα, ἐπιδεικνύει δὲ παραπλεύρως τὸν ὄγκον τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου πύργου τοῦ ὁποίου ἡ κωνοειδὴς σταυροφόρος κορυφὴ φαίνεται ὡς διατρυπῶσα τὸν οὐρανόν,— σύνολον γιγαντιαῖον, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ οἱονεὶ νάνους συνεσταλμένους καὶ πτήσσοντας τοὺς πέριξ τῆς πλατείας οἰκίσκους. Μία βρύση, πλησίον τῆς ἐκκλησίας, συνήθροιζεν ὡς τὸ ἐλκυστικώτερον συνεντευκτήριον τὰς γραῖας καὶ τὰ παιδία τῆς συνοικίας, καὶ ἔβλεπες ἐκεῖ πέριξ παρατεταγμένους κάδους καὶ στάμνας καὶ βαρέλια, ἀναμένοντα τὴν σειρὰν νὰ γεμίσουν ἀπὸ τὸν ἕνα καὶ μόνον κρουνόν, ἐν ᾧ τὰ παιδία καὶ αἱ κορασίδες ἐκυνηγοῦντο κυλίοντα τὰς στεφάνας των, αἱ δὲ γραῖαι μὲ στυγνὴν ὄψιν ἀνεκοίνουν πρὸς ἀλλήλας τὰ νέα. Τὰ ζῶα τῶν χωρικῶν ἦσαν δεμένα κατὰ στοίχους μακροὺς ἔξωθεν τῶν οἰνοπολείων, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, μέσα δὲ οἱ αὐθένται των πρὶν ἀναχωρήσουν διὰ τὴν ἐξοχήν, καθήμενοι περὶ τὸ πρόγευμα, τὸ ὁποῖον ἔβρεχεν ἄφθονος οἶνος, συνεζήτουν διὰ τὰ κομματικά. Οἱ ὑπερέται τῶν ἐκεῖ πλησίον μαγειρείων περιερχόμενοι τὰ οἰνοπολεῖα ταῦτα, μετέφεραν τὰ παραγγελλόμενα φαγητά, ζωμὸν ἐντοσθίων πρὸ πάντων, μὲ λιπαρὰν ἐπιφάνειαν, ἢ ἀπῆγον κενὰς τὰς γαφάθας καὶ τὰ πινάκια καὶ τὰ χάλκινα νομίσματα.

Ἄλλα παιδία μετέφεραν ἄρτους διὰ χειραμαξίων διτρόχων ἢ διὰ κανίστρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ κορασίδες γυμνόποδες ἐπέστρεφαν ἀπὸ τὴν βρύσιν κρατοῦσαι μετὰ κόπου γεμάτους τοὺς κάδους των ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς στεφάνης, ἐν ᾧ, δρομαῖαι ἐκ τοῦ βάρους ἰχνογράφουν τὴν πορείαν των διὰ γραμμῆς ὑδατίνης ἐκ τοῦ διαρρέοντος ἀγγείου. Ἐνίοτε ἐπεφαίνετο πωλητὴς ὀπωρῶν, κρατῶν ἐδῶθεν τὴν κάλαθον καὶ ἐκεῖθεν τὸν ζυγὸν καὶ ἐκθειάζων μὲ περιπάθειαν τὸ ἐμπόρευμά του:

— Σταφύλια περγουλίσια! σταφύλια περγουλίσια! ὤ!

ἢ πλανόδιος πραγματευτής, τὴν κανίστραν φορτωμένος καὶ ἀγγελλόμενος μὲ τὸν σιδηροῦν πῆχυν, τὸν ὁποῖον κροτεῖ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ἢ ἑβραῖος διαλαλῶν μὲ μακρὰν ρινοφωνίαν τὰ ἐκ λευκοσιδήρου ἀγγεῖά του τἀντατανακλῶντα τὸν ἥλιον. Καὶ μεταξὺ τοῦ κόσμου τοῦ χυδαίου αὐτοῦ καὶ ἀραιοῦ, διέβαιναν ἀραιότεροι καὶ ἄνθρωποι καλλιτέρας τάξεως, ὑπάλληλοι ἢ ἔμποροι σπεύδοντες εἰς τὰς ὑποθέσεις των, ἰατροὶ ἐπισκεπτόμενοι τοὺς ἀσθενεῖς των, καὶ νέοι ἀργοὶ καὶ κομψοὶ ἐρωτύλοι. Αὐτοὺς τοὺς παρηκολούθουν μετὰ προσοχῆς καὶ περιεργείας· εἰς τὸ παραμικρὸν δὲ κτύπημα τακουνιοῦ εὐγενεστέρου, ἡ ὡραία νεᾶνις ἡ ὑφαίνουσα ἐσταμάτα τὸν ἀργαλειὸν καὶ ἐπρόβαινεν εἰς τὸ παράθυρον, ἡ δὲ κακὴ πενθερὰ ἡ λοιδορροῦσα ἀπὸ πρωΐας τὴν νύμφην της, κατεβίβαζε τὴν ὀξεῖαν φωνὴν διὰ νὰ χαιρετήσῃ . . .

Ἕνα τακοῦνι τέτοιο ἐπερίμενε σήμερα ἡ Μαργαρίτα εἰς τὸ παράθυρον, νἀκουσθῇ ἐκεῖ καὶ νὰ τρομάξῃ τὴ γειτονιά. Χθὲς τὸ βράδυ τὸν εἶχαν συναντήσει στὴν Πλατεῖα Ροῦγα ποῦ πήγαιναν νὰ ψωνίσουν, καὶ τοὺς εἶπεν ὅτι θὰ ἔλθῃ νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ. Ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια . . . Πῶς μεγάλωσε, πῶς ψήλωσε, πῶς ἔγεινε ! Ἐστάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸν γνωρίσουν. Καὶ ποῖος τῶλπιζε πῶς ἀπὸ κεῖνο τὸ λιγνὸ-λιγνὸ καὶ μαζωμένο παιδί, — ὅπως τὸν θυμᾶται καλὰ ὅταν ἦταν καὶ οἱ δύο συμμαθηταὶ ἀγαπημένοι εἰς τὸ σχολεῖον τῆς νόνας, — θἄβγαινε σήμερα ἕνας Τώνης ἴσα μ' ἐκεῖ πάνου, ἄντρουκλας ποῦ τρέμ' ἡ γῆ σὰν περπατῇ . . . Καὶ ὅταν τὸν παρέβαλλε μὲ τὸν Νιόνιον, ποῦ ἤθελαν νὰ τῆς δώσουν, ὁ Νιόνιος ἐξεμηδενίζετο. Δὲν ἤξευρε πῶς νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸ πνεῦμά της τὴν ὀχληρὰν αὐτὴν καὶ ἐπίμονον εἰκόνα. Καὶ ὅμως ἀπὸ χθὲς ἔκαμνεν αἰωνίως καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ τὴν σύγκρισιν αὐτήν, ἡ ὁποία ἐκράτει τὰ νεῦρά της εἰς διαρκῆ ἔντασιν, τὴν αἰτίαν τῆς ὁποίας, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ἂν ἠρωτᾶτο, δὲν θὰ ἤξευρε νὰ εἰπῇ καλά. καλά. Διότι, ἔνα ἀρχοντόπουλο σὰν τὸν Τώνη, ἦτο βεβαίως ὄνειρον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἐτόλμα ἡ πτωχὴ αὐτὴ νὰ παραδοθῇ· ἀλλ' οὔτε πάλιν μέχρι τοῦ Νιόνιου θὰ κατεδέχετο ποτὲ νὰ καταβῇ. Καὶ ἂν αὐτὸς τῆς ἦτο γραμμένος ἀπὸ τὴν τύχην, θὰ ἐπροτίμα πολὺ καλλίτερα τοὺς τοίχους τοῦ Μοναστηρίου, τοὺς ὑψηλοὺς ἐκείνους καὶ τυφλούς, τοὺς ὁποίους ἔβλεπε μὲ τόσην φρίκην, ὅσες φορὲς ἐπερνοῦσε ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν.

Ἐσκέπτετο, ἐκέντα καὶ ἔβλεπε κατὰ διαλείμματα εἰς τὸ παράθυρον . . . Ἐπὶ τέλους ἐφάνη ἐρχόμενος ἀπὸ τὸν Ἄμμον καὶ φράσσων μὲ τὸ πλατύ του σῶμα σχεδὸν ὁλόκληρον τὸ στόμιον τοῦ καντουνιοῦ, ὁ Τώνης Τοκαδέλος. Πιστὸς εἰς τὸ λόγο του, μπράβο.. Ἡ Μαργαρίτα τὸν παρηκολούθησεν ὀλίγον καὶ εἰσῆλθε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν νόνα της καὶ νὰ σύρῃ τὸ σχοινὶ μὲ τὸ ὁποῖον ἄνοιγεν ἡ ἐξώθυρα. Ἀλλὰ πρὶν ἀκόμη ἑτοιμασθῇ ἡ νόνα, ὁ Τώνης εὑρίσκετο εἰς τὴν κλίμακα, ἡ δὲ Μαργαρίτα παρὰ τὰν ξυλίνην κιγκλίδα, τῷ ἔτεινε τὴν μικρὰν παχουλὴν χεῖρα, μὲ μειδίαμα γλυκύ.

«Καλῶς ἐκόπιασες . . .

— Μπᾶ! μπᾶ! μπᾶ καλὸ στὸν κόντε μου ! μπᾶ καλὸ στὸν ἀφέντη μου ! καὶ ποῦ νὰ σὲ γνωρίσω ἐγώ, ἂν δὲ μοῦ τὸ λέγανε!» ἀνέκραξεν εὐθὺς καὶ ἡ σιόρα Νένε μὲ τὴν σβυμένην της φωνήν, ποῦ μόλις ἤκουες τὰς λέξεις, καὶ ἔτρεξεν εἰς δεξίωσιν τοῦ παλαιοῦ της παιδιοῦ, τὸ ὁποῖον σήμερον ἠναγκάσθη νὰ σκύψῃ πολὺ πολὺ διὰ νὰ σφίξῃ τὴν ἀκρωτηριασμένην της χεῖρα. Ἡ ταλαίπωρος γραῖα, ἔχουσα ἀκόμη νωπὰς τὰς συγκινήσεις τοῦ παραμυθιοῦ, ἀλλὰ καὶ πράγματι συγκινηθεῖσα ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ νέου, κατώρθωσε νὰ εὕρῃ δύο ἰσχνὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ὕγραναν τὰ βλέφαρά της.

«Αἴ, πῶς τὰ περνᾷς λοιπόν, σιόρα Νένε ;» τὴν ἠρώτησεν ὁ Τώνης.

«Αἴ, σὰ γρῆα . . . δὲ μὲ βλέπεις ; Τόρα, παιδάκι μου, τὸ ἕνα μου πόδι ἐμένανε βρίσκεται στὸν τάφο . . .

— Ἄ μπᾶ μπᾶ, μὴν τὰ λὲς αὐτὰ τὰ λόγια! Οὔ, εἶνε πολὺ νωρὶς ἀκόμα. Ἀπὸ τόρα ; . . . Ὡς πόσω χρονῶν εἶσαι, δὲν μοῦ λές ;»

Ἡ Νένε προσήλωσε τοὺς ὑαλώδεις ὀφθαλμούς της εἰς τὸ κενόν.

«Ἄ, μὰ πρέπει νὰ εἶμαι «καμμία ἑβδομηνταρία . . .»

Καὶ πρέπει νὰ ἦταν «καμμία ἐνενηνταρία . . . »

Ὁ Τώνης ἐγέλασε καὶ ἀπήντησε:

«Βλέπεις ; Ἐσύ' σαι νέα ἀκόμα. Ἴσια μὲ τὰ ἑκατό, ἔχουμε ἀκόμα τριάντα χρόνια· ἀκοῦς ; Τριάντα χρόνια εἶνε μία ζωή . . . ἑβδομῆντα . . . ὀγδόντα . . . ἐνενῆντα . . . ἑκατό . . .»

Καὶ ἐστράφη νὰ χαιρετήσῃ τὴ σιόρα Γιακουμάκαινα, ἡ ὁποία εἰσήρχετο μὲ τὸ καινούργιο της κοντογοῦνι, — ἀπὸ μαύρην διάναν μὲ μικρὲς ἄοπρες κοκκίδες,—καὶ ἔτεινε τὰς ἀγκάλας της ἀκτινοβολοῦσα εἰς τὸν «ἥλιο της, εἰς τὸ καμάρι της, εἰς τὰ μάτια της τὰ δυό . . . τὸν κόντε της, ποῦ δὲν τοὺς ἀλησμόνησε, πού τους ἐκαταδέχτηκε, πού τους ἔκαμε τὸ ὄνόρε . . . πού τους ἀγαπάει ἀκόμα . . . Κάμε τὸν καφὲ τοῦ παιδιοῦ, Νένε μου! . . .»

Ἡ σιόρα Γιακουμάκαινα ἦτο ἀγαθὴ καὶ ἁπλοϊκή. Ἀλλ' ὅσο καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ἠσθάνετο ὅσα ἔλεγε, δὲν εἰμποροῦμεν νὰ μὴ παρατηρήσωμεν τὴν ὑπερβολὴν τῆς κολακείας εἰς τὴν δεξίωσιν μιᾶς γυναικὸς τοῦ λαοῦ πρὸς ἕνα ἀριστοκράτην. Εἰς τὰ κινήματά της, εἰς τοὺς λάγους της, εἰς τὸ ὕφος της, διεφαίνετο ἡ δουλικὴ αὐτὴ κολακεία ἐνώπιον τοῦ κόντε, τοῦ ἄλλοτε κυρίου τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς περιουσίας της. Ζῶσα ἀκόμη εἰς τὸ παρελθόν, ὅταν ἡ κοινωνία ἐχωρίζετο διὰ σινικῶν τειχῶν εἰς τάξεις, καὶ ὑπερόπται ἀριστοκράται ἐκάθηντο ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῆς περιφρονημένης αὐτῆς χλεμπάγιας, ἐφέρετο ὅπως ἔβλεπε καὶ τὸν πατέρα της νὰ φέρεται, καὶ τὸν πενθερόν της ὁ ὁποῖος μέχρι τῆς τελευταίας του ἡμέρας, ὁσάκις διήρχετο ἀπὸ τοῦ παρὰ τὴν Πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου καφενείου, ὅπου συνηθροίζοντο οἱ ἀριστοκράται, ἐθεώρει χρέος του νὰφαιρέσῃ τὴν σκούφιαν του, ὅπως ἄλλοτε ποῦ ἂν δὲν τὸ ἔκαμνε, θὰ ἐξυλοκοπεῖτο. Περὶ τῶν ἐλευθεριῶν τὰς ὁποίας ἐδώρει τὸ κυανόλευκον ἐκεῖνο πανί, τὸ ἀναπετασθὲν μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν ἐπὶ τοῦ ἐνετικοῦ φρουρίου δὲν εἶχε καὶ πολλὰς εἰδήσεις ἡ σιόρα Γιακουμάκαινα. Ποῦ νὰ πιστεύσῃ πλέον αὐτὴ κατὰ βάθος,—καὶ ἠμποροῦσες νὰ τῆς τὸ ἔλεγες ὅσον ἤθελες,—ὅτι ὁ Τώνης ὁ γυιὸς τοῦ κόντε Ρικάρντου καὶ ἔγγονος τοῦ Παύλου Τοκαδέλου, ποῦ ἐτρόμαξε μὲ τὰ πλούτη του καὶ μὲ τὴ δυναμί του τὴ χώρα, ἦταν σήμερα ὅμοιος καὶ ἀπαράλλακτος μὲ τὸν τελευταῖο χαμάλη καὶ χειρότερος μάλιστα, ἂν κατὰ τύχην, ὄχι σπανίαν, ἤθελε χάσει τὴν περιουσίαν του...

(Ἀκολουθεῖ).

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Εἰς τὸ Παρίσι ὁ ὁμογενὴς μουσικὸς κ. Μ. Τριανταφυλλου κάμνει κρότον. Ἡ νεωτέρα του σύνθεσις Perronétte ἔσχεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἕνα μάλιστα τραγουδάκι ἀπὸ τὴν σύνθεσιν ταύτην παίζεται συνεχῶς εἰς τὸ **Ἐλδοράδο**, ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου Δίξων καὶ ἀποσπᾷ παταγώδη καὶ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα.

— Ἐν Ἀθήναις ἀνεβιβάσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς δραματικὸν ἔργον τοῦ καὶ ἐνταῦθα γνωστοῦ φίλου μας κ. Ζαχαρίου Μακρῆ. Δυστυχῶς μᾶς διαφεύγει ὁ τίτλος τοῦ δράματος, τὸ ὁποῖον ἔσχεν ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν.

— Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν ἐνέσπειραν τὸν πανικὸν ἀνὰ τὴν πόλιν. Τὰ καταστήματα πολλάκις τῆς ἡμέρας ἐκλείοντο καὶ πολλάκις ἤνοιγον. Διάφοροι φῆμαι διεδίδοντο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Εἰς ὅλων τὰς κεφαλὰς ἐπεκράτει ἡ ἰδέα ὅτι τὰ πράγματα ἦτο δυνατὸν νὰ χειροτερεύσουν. Καὶ ὅμως ὁ κόσμος ἐπλημμύρει τοὺς δρόμους. Αἱ συζητήσεις ἔδενον καὶ ἔλυον τὰ ζητήματα. Αἱ ὑποθέσεις ἐξικνοῦντο ἐνίοτε εἰς δυσθεώρητα ὕψη. Αἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὡραίου φύλου διέσχιζον τὰ πεζοδρόμια ἐπιδεικνύουσαι τὴν Κωνσταντινουπολίτικην εὐμορφιάν των καὶ περιφρονοῦσαι... κάθε κίνδυνον. Ἐπὶ τῶν ροδοχρόων χειλέων των διήνθει τὸ ἐπαγωγότερον τῶν μειδιαμάτων καὶ οἱ ὀφθαλμοί των, ὡς ἄλλαι στρατιωτικαὶ λόγχαι διεπέρων διαμπὰξ τὰς καρδίας τῶν περιπατητῶν. Καὶ ἐὰν οἱ πληγωμένοι διὰ τῶν στρατιωτικῶν λογχῶν ἦσαν εὐάριθμοι, οἱ πληγωμένοι διὰ τῶν ὀφθαλμικῶν τοιούτων ἦσαν ἀναρίθμητοι.

— Τὴν προσεχῆ τετάρτην δίδεται θεατρικὴ παράστασις εἰς τὸ Βαριετὲ ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ δραματογράφου κ. Ν. Γιαγκίτση πρὸς ὄφελος τῆς ἱδρυθησομένης Σχολῆς Γλωσσῶν. Θὰ παιχθῇ τὸ ὡραῖον δραμά του, **Ἡ δύναμις τῆς συνειδήσεως**, τὸ ὁποῖον πέρυσι τόσον ἔκαμε κρότον. Τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον θὰ ὑποδυθῇ αὐτὸς ὁ συγγραφεύς. Πιστεύομεν τόσον διὰ τὸν σκοπὸν εἰς ὃν ἀποβλέπει ἡ παράστασις, ὅσον καὶ δι' αὐτὴν τὴν φημιζομένην ἀξίαν τοῦ ἔργου ὅτι τὸ Βαριετὲ κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς προσεχοῦς τετάρτης θὰ εἶναι πλῆρες. Προσεχῶς ὁ συγγραφεὺς θὰ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ νεώτερόν του ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ **Νόθος**.

— Ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον τῶν Μνηματακίων δίδεται καλλιτεχνικὴ ἑσπερὶς τοῦ διακεκριμένου ἕλληνος ἠθοποιοῦ Μάδρα, μέλους τοῦ θιάσου τῆς περιφήμου Σάρα Μπερνάρ. Θὰ διδαχθῇ ἡ **Γαλάτεια** τοῦ Βασιλειάδου γαλλιστὶ κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἰδίου καλλιτέχνου. Θὰ ἀπαγγελθῇ **Ὁ Βράχος καὶ τὸ κῦμα** τοῦ Βελαωρίτου καὶ οἱ γαλλικοὶ μονόλογοι La paix chez soi. naufrages, un baiser.

ΑΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΥ

Τὸ αἴνιγμα καὶ τὸ ἐλλειποσύμφωνόν μας τὰ ἔλυσαν οὕτως: Αἴνιγμα: Ἄραψ=Ψαρά. Ἐλειποσύμφωνον: Χριστὸς ἀνέστη. Οἱ ἑξῆς: Σ. Χ'' Γ., Νικόλαος Ἀντ. Γιαγιᾶ, Ν. Βόζεμπεργ, Δωροθέα Κουμαριανοῦ, Ἰουλία, Ξανθούλα, Κλεοπάτρα Ἰωαννίδου, Χαρίλαος Παπακώστας, Γρηγόριος Καρακάσης, Ἀργύρης Καλευρᾶς.

ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΕΙΠΟΝ ΑΡ. 3.

. β . σ . λ . . . τ . ν . . ρ . ν . ν β . . ζ . τ . . κ . . β . . σ τ . . . ρ π . ζ . . σ . ν . . τ . ν

ΑΙΝΙΓΜΑ ΑΡ. 4.

Εἶμαι κάτι ἐπὶ τοῦ ὁποίου πίπτουν ὅλοι, ἂν μοῦ ἀφαιρέσῃς δύο γράμματα θὰ γίνω κάτι, τὸ ὁποῖον πίπτω ἐπὶ ὅλων.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Σ. Χ'' Γ. Πέραν. — Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ ἐλλειποσύμφωνόν σας χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὴν λύσιν του. Οἱ ἀναγνῶσται μας δύνανται νὰ μᾶς στέλλωσιν αἰνίγματα καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα θὰ δημοσιεύωνται ἀνυπερθέτως, ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζωμεν τὴν λύσιν.

Α. Γ. Φανάριον.—Σᾶς παραπέμπομεν ἀνωτέρω.

Ι. Λαμ. Πέραν.—Ἐλάβομεν τὸ διήγημά σας, δυστυχῶς ὅμως δὲν εἴχομεν τὸν καιρὸν νὰ τὸ ἀναγνώσωμεν. Εἰς τὸ ἑπόμενον θὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν.

Κον Δ. Μ. Πρίγκηπον.—Τὸ ποίημά σας εἶναι βέβαια ὡραῖον, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν 16 στίχων του οἱ ὀκτὼ δὲν ἀνήκουν εἰς τὸν ὑπογράφοντα. Εἰμπορεῖ νὰ εἶναι σύμπτωσις ἁπλῆ καὶ νὰ ἐνεπνεύσητε τὴν ἰδίαν ἰδέαν μὲ τὰς ἰδίας λέξεις ὅπως καὶ ὁ κράτιστος τῶν ζώντων ποιητῶν μας, ὁ Παλαμᾶς. Καὶ ὅμως δὲν τολμῶμεν νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν. Θὰ εἶναι σωστὸν σκάνδαλον.

Κον Μ. Α. Πέραν.—Καθὼς θὰ τὸ ἀναγνώσητε καὶ εἰς ἄλλην στήλην ὁ «Ἐπίκαιρος» δὲν ἐξέδωκε παράρτημα. Εἰς τὸ μέλλον σκοπεύομεν νὰ ἐκδίδωμεν, ἀλλ' ὄχι πρὸς δεκαρολογίαν, ἀλλὰ πρὸς διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ διὰ τὰ τυχὸν γινόμενα. Ὁ «Ἐπίκαιρος» καθὼς ἔτυχε νὰ σᾶς τὸ εἴπωμεν καὶ προφορικῶς, δὲν ἐκμεταλλεύεται.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ε. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ
Κουρσοὺμ χάν, ἀριθμ. 3.